

PREZIDENTAS NEPRITARIA PRAKTIKAI PRIIMTI SPRENDIMUS “UŽ MINISTRŲ NUGAROS”

Vilnius, liepos 23 d. (ELTA). Ar jau svarstomas švietimo ir mokslo ministro atstatydinimas, kad jis yra savotiškai nušalintas nuo jam patikėtų pareigų ir atsakomybės? Tokio klausimo, kaip praneša ELTA, iš Prezidento Valdo Adamkaus sulaukė Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, pakviestas pokalbio kartu su švietimo ir mokslo ministru Algirdu Monkevičiumi.

Šalies vadovas iš Socialliberalų partijos lyderio A. Paulausko išgirdo patikinimą, kad už švietimo sritį atsakingo ministro keisti neketinama.

Prezidento atstovė spaudai Violeta Gaižauskaitė tvirtino, jog “Prezidentui nepriimtina tokia praktika, kai ministrams už nugaros yra priimami sprendimai, be jų žinios, jiems nesanant”. Tai, pasak V. Gaižauskaitės, neatitinka demokratinės valstybės vyraujančių principų, elementaraus sprendimų priėmimo mechanizmo, kuris reglamentuotas mūsų Konstitucijoje ir įstatymuose.

Prezidentui kyla klausimas, ar socialliberalų deleguoti ministrai, atsakingi už švietimą, sveikatos ir socialinę apsaugą, turi pakankamą partijos bei valdančiosios koalicijos paramą būtinoms reformoms vykdyti, žurnalistams po susitikimo paaiškino atstovė spaudai.

Kad praėjusią savaitę priimtas Vyriausybės nutarimas dėl tankesnio vidurinių mokyklų ir gimnazijų tinklo išsaugojimo nestabdys švietimo reformos, Prezidentą Premieriui atostogaujant patikino Vyriausybės kancleris Zenonas Kaminskas. Todėl susitikime su A. Paulausku ir A. Monkevičiumi kalbėta ne apie šios reformos detales, bet apie tai, kaip priimamai sprendimai.

Apsilankę pas Prezidentą socialliberalų atstovai žurnalistams taip pat tvirtino, kad pastarasis Vyriausybės nutarimas esminių posūkių švietimo reformoje negali turėti. Mat savivaldybėms, kurios ryšis mokyklose komplektuoti mažiau negu tris vienuoliktąsias klases, iškils lėšų problema.

Švietimo ir mokslo ministro teigimu, toks nutarimas galėjo būti priimtas savaite anksčiau, tai yra prieš jam išeinant atostogų arba sugrįžus.

“Taip būtų buvę korektiškiau. Bet Vyriausybės nutarimas nėra kliūtis ar rimta problema”, - žiniasklaidos atstovus tikino A. Monkevičius. Pasak jo, yra svarbesnių klausimų nei šis nutarimas, pavyzdžiui, mokyklų kompiuterizavimas.

V. Adamkus ir po pokalbio su Socialliberalų partijos vadovu bei ministru liko ne visiškai užtikrintas, kad bus laikomasi pareiktų nuostatų, sakė Prezidento atstovė spaudai.

“Socialliberalų deleguoti ministrai kuruoja švietimą, sveikatos ir socialinę apsaugą. Šiose srityse dar neįvykdytos struktūrinės reformos. O pastaruoju metu išryškėja savotiški nesusipratimai”, - komentavo V. Gaižauskaitė. Pasak jos, šalies vadovas norėtų, kad ministrai vykdytų reformas ryžtingai, darytų tą darbą, už kurį yra atsakingi.

Su Seimo pirmininku A. Paulausku Prezidentas taip pat kalbėjosi apie pensijų ir sveikatos apsaugos reformas. Valstybės vadovas, kaip informavo V. Gaižauskaitė, ragino Seimo Pirmininką, “užuot kalbėjus apie tam tikras kovas su korupcija deklaracijas, vykdyti realius darbus sveikatos apsaugos sistemoje, kurioje tvyro korupcijos šešėlis”.

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos pagrindiniai “ąžuolai” vėl susitiko gegužinėje Čikagoje. Iš kairės: Jonas Jurekūnas, Algirdas Matulionis, Petras Bučas, Eugenijus Bartkus, Jonas Variakojis, Vaclovas Mažeika ir Oskaras Kremeris.

Vytauto Jasinevičiaus nuotr.

MASKVOS REIKALAVIMAI

Maskva, liepos 23 d. (PAP-ELTA). Europos Sąjunga negalės atlyginti nuostolių, kurių patirs Karaliaučiaus srities gyventojai, kai Lenkija ir Lietuva įstos į ES. Briuselis su tuo nesutinka ir vietoj jo siūlo pigias ir ilgalaikes vizas bei finansinę pagalbą nuskurdusiam regionui.

Pasak Valstybės Dūmos tarptautinių reikalų komiteto pirmininko D. Rogozino, ES neturėtų reikalauti, kad naujosios jos narės įvestų vizas Rusijos piliečiams. Jis išvardijo daugiau kaip 20 ES nepriklausančių šalių, kurių piliečiai gali įvažiuoti į Europos Sąjungos teritoriją tik su pasu.

Maskva reikalauja bevizio tranzito tarp Rusijos teritorijos ir Karaliaučiaus srities net ir po to, kai Lenkija ir Lietuva įstos į ES. Briuselis su tuo nesutinka ir vietoj jo siūlo pigias ir ilgalaikes vizas bei finansinę pagalbą nuskurdusiam regionui.

Pasak Valstybės Dūmos tarptautinių reikalų komiteto pirmininko D. Rogozino, ES neturėtų reikalauti, kad naujosios jos narės įvestų vizas Rusijos piliečiams. Jis išvardijo daugiau kaip 20 ES nepriklausančių šalių, kurių piliečiai gali įvažiuoti į Europos Sąjungos teritoriją tik su pasu.

“Tarp šių šalių - Nikaragva, Malaizija, Salvadoras. Ar šios šalys yra turtingesnės, ar ten saugiau, ar ten mažiau žmonių, sergančių AIDS, nei Karaliaučiaus srityje?” - klausė prezidento V. Putino atstovas. Jo nuomone, “nusikalstamas nei narystės Europos Sąjungoje siekiančioje Lietuvoje”.

D. Rogozinas pažymėjo, jog Rusijos valdžia jau svarsto, kokių veiksmų imtis, jei ES nepatenkins jos reikalavimo. Bet jis nepatikslo, kokius atsakomuosius žingsnius žengtų Rusija.

KARALIAUČIAUS GYVENTOJAMS SU VIZOMIS BUS PAPRASČIAU

Briuselis, liepos 24 d. (Reuters-ELTA). Europos Sąjunga, patvirtindama savo ankstesnę poziciją dėl vizų režimo Karaliaučiaus gyventojams, pareiškė Briuselyje viešinti Rusijos delegacijai, jog būsimas vizų režimas bus toks, kad šio Rusijos anklavo gyventojai galės keliauti paprasčiau ir greičiau negu dabar keliauja be vizų.

“Ateityje tranzitas su vizomis bus paprastesnis negu dabar be vizų”, - pažymėjo derybų procese dalyvaujantys ES diplomatai.

Anot ši pusmetį ES pirminkaujančios Danijos, kuri vadovavo susitikimui su Rusijos diplomatais, ES jiems dar kartą pakartotojo savo seną nuostatą, jog turės būti rastas

veiksmingas ir lankstus sprendimas, kuris atitiktų Šengeno sutarties reikalavimus ir būtų suderintas su atitinkamomis valstybėmis kandidatėmis. Pasak Danijos, vizos Karaliaučiaus gyventojams - neišvengiamos.

“Mes gerai suprantame Rusijos nerimą ir norime jai padėti, tačiau yra dalykų, dėl kurių paprasčiausiai nesiderama”, - Briuselyje sakė ES diplomatai, atmesdami Maskvos samprotavimus apie bevizio režimo koridorių ar “užplombuotus traukinius”, kurie sujungtų Karaliaučių su pagrindine Rusijos dalimi. “ES yra pasirengusi bendradarbiauti su Rusija įvairiose praktinėse srityse, pavyzdžiui, gerinant pasienio postų infrastruktūrą, modernizuojant

sienos kirtimo procedūras, paremiant pasų išdavimo procesą”, - tvirtino Danijos diplomatai. Pasak jų, dėl to Karaliaučiaus gyventojai ateityje galės keliauti paprasčiau ir greičiau negu dabar. Nors šiuo metu jiems nereikia vizų kelionėms per Lietuvą ir Lenkiją, tačiau jie praleidžia daug laiko stovėdami eilėse prie pasienio postų.

Pasak Danijos, artimiausioje ateityje ES ir Rusija tęs derybas šiuo klausimu.

Europos Komisija tikisi savo galutinės išvados dėl vizų Karaliaučiaus gyventojams pateikti rugsėjo pabaigoje. ES valstybių ir Vyriausybės vadovai galutinį žodį turėtų tarti spalį.

DIRVOS SKAITYTOJAMS IR BENDRADARBIAMS pranešame, kad *Dirva* atostogauja nuo liepos mėnesio 28 dienos iki rugpjūčio 11 dienos imtinai. Šis numeris yra priešatostoginis, o poatostoginis bus rugpjūčio 20 dieną.

Redakcijai ir administracijai prašome siųsti medžiagą bet kada, kad būtų galima paruošti laikraštį poatostoginei laidai.

Tuo metu visiems atostogaujantiems linkime malonios vasaros!

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

■ PREZIDENTAS PASIRAŠĖ TELEKOMUNIKACIJŲ ĮSTATYMĄ

Vilnius, liepos 24 d. (ELTA). Prezidentas Valdas Adamkus po pokalbio su Susisiekimo ministerijos bei Ryšių reguliavimo tarnybos vadovais pasirašė liepos 5 dieną Seimo priimtą naujos redakcijos Telekomunikacijų įstatymą, praneša ELTA.

Šio įstatymo tikslas - galutinai demonopolizuoti telekomunikacijų rinką, įgyvendinti joje konkurencijos pagrindus, sudaryti realias galimybes įsitvirtinti naujiems operatoriams.

Prieš nusprendamas pasirašyti šį įstatymą, V.Adamkus susitiko su Susisiekimo ministerijos sekretoriumi Valdemaru Šalausku bei Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriumi Tomu Barausku. “Prezidentas neabejojo, ar pasirašyti šį įstatymą, jis iš pat pradžių žinojo, kad toks teisės aktas yra reikalingas”, - Eltai paaiškino Prezidento patarėjas Audrius Rudys. Tačiau, pasak jo, kitose valstybėse pasitaikydavo tokia praktika, kai buvęs monopolininkas įvairiomis priemonėmis sugebėdavo vilkinti faktinį telekomunikacijų rinkos demonopolizavimą. Taigi, Prezidentui rūpėjo išsiaiškinti, kas yra ir kas bus daroma, kad taip nenutiktų Lietuvoje. Susisiekimo ministerijos bei Ryšių reguliavimo tarnybos atstovai užtikrino Prezidentą, jog dės visas pastangas, naudosis visomis juridinėmis galimybėmis, kad demonopolizavimas realiai įvyktų. Prezidentūroje apsilankiusių pareigūnų teigimu, naujos redakcijos Telekomunikacijų įstatymas suteikia pakankamai galių įgyvendinti konkurenciją telekomunikacijų rinkoje.

Naujos redakcijos Telekomunikacijų įstatymas įsigalios nuo 2003 metų sausio 1 dienos. Įgyvendinus įstatymą, bus panaikintas “Lietuvos telekomo” monopolis bendrojo fiksuoto telefono ryšių paslaugų srityje. Naujo įstatymo autoriai teigia, kad vartotojai turės geresnes galimybes pasirinkti įvairias telekomunikacijų paslaugas ir jas efektyviau naudoti, atsiras daugiau skaidrumo ir teisinio tikrumo visiems rinkoje veikiantiems dalyviams.

■ KANDIDATŲ SĄSKAITOS BUS ATIDARYTOS “HANSA-LTB” BANKE

Kandidatų į Lietuvos Prezidentus specialiosios rinkimų agitacijos sąskaitos bus atidarytos “Hansa-LTB” banke. Šis bankas, kaip sakė Eltai Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas Zenonas Vaigauskas, buvo pasirinktas dėl jo plataus tinklo visuose miestuose ir rajonuose. VRK pirmininko teigimu, specialiose sąskaitose kandidatai į Prezidentus kaups rinkimų agitacijai skirtas savo, aukotojų ir partijų lėšas.

Vyriausioji rinkimų komisija jau išdavė pažymas atidaryti tokias sąskaitas ketinantiems siekti šalies Prezidento posto Algimantui Matulevičiui ir Vytautui Šustauskui, kurie pirmieji kreipėsi su tokiu prašymu. Pasak Z. Vaigausko, V. Šustauskas sutiko pasinaudoti galimybe pranešti apie šios sąskaitos būklę rinkėjams. Kiti galimi kandidatai, kurie gruodžio pabaigoje vyksiančiuose rinkimuose sieks Lietuvos Prezidento posto, dar nesikreipė į VRK dėl galimybės atidaryti banke specialiąją sąskaitą.

■ VYRIAUSYBĖS ĮSTAIGŲ VADOVŲ ALGOS PAKILS

Vilnius, liepos 24 d. (ELTA). Ministro Pirmininko Algirdo Brazausko paskelbtu potvarkiu Vyriausybės įstaigų vadovams suteiktos kvalifikacinės klasės, kurios sudarys galimybę gauti iki 50 proc. atlyginimo dydžio priemokas, praneša ELTA.

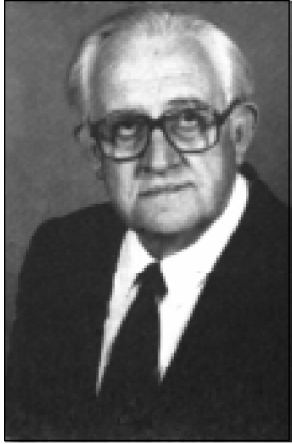
Vyriausybės kancleriui Antanui Zenonui Kaminskui, Vyriausiajam derybininkui Petrui Auštrevičiui, Europos teisės departamento vadovui Vilenui Vadapalui, Kultūros ir sporto departamento vadovui Vytautui Nėniui ir kitiems pareigūnams suteiktos pirmos kvalifikacinės klasės, už kurias numatyta 50 proc. atlyginimo dydžio priemoka. Tuo tarpu Tautinių mažumų ir išeivijos departamento direktoriui Antanui Petrauskui, Valstybinės tabako ir alkoholio kontrolės tarnybos direktoriui Česlovui Balsiui, Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkui Sauliui Kutui, Duomenų apsaugos inspekcijos vadovei Onai Jakštaitei ir kitiems vadovams suteikta antroji kvalifikacinė klasė, už kurią numatyta 30 proc. priemoka.

Išvadas dėl kvalifikacinių klasių suteikimo Premjerui pateikė vidaus reikalų ministro įsakymu sudaryta komisija.

■ Lietuvos Kultūros ministerijoje buvo susirinkusi **Bernardo Brazdžionio** laidojimo valstybinė komisija, vadovaujama kultūros viceministrės Inos Marčiulionytės. Komisija aptarė, kaip bus atsisveikinama su įžymiuoju poetu. Literatūros klasikas bus palaidotas valstybės lėšomis Kaune, Petrašiūnų kapinių panteone, liepos 31 d. Su juo atsisveikinti ir pareikšti paskutinę pagarbą galėsime ir Kaune, ir sostinėje. Poeto palaikai, parskraidinti iš JAV, bus šarvojami abiejų miestų arkikatedrose bazilikose.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

Liepos 16 d. Palestinos radikalų grupės Hamas nariai su sprogdino autobusą netoli izraelitų gyvenvietės Vakarų Kronte. Izraelio policija paskelbė, kad žydų keleivių septyni žuvo ir 14 buvo sužeisti. Šis savižudžių puolimas įvyko po kelias savaites užsitęsusių ramių dienų, kada abi Palestinos kovotojų pusės laukė, ką duos nauja taikos ieškojimo iniciatyva. New Yorke Palestinos klausimą svarstė Amerikos, Rusijos, Europos Sąjungos diplomatai. Paskutinė ataka įvyko toje pat vietovėje, kur panašus pasalos puolimas įvyko pernai gruodžio mėnesį. Du užpuolikai buvo apsirengę Izraelio kareivių uniformomis, nešiojo JAV kariuomenės vartojamus automatinius šautuvus, kuriais ginkluoti ir Izraelio kareiviai. Kai kurie puolimą stebėję vietiniai tvirtino, kad užpuolikų buvo trys. Bombos sprogimui sustabdžius ir uždegus autobusą, užpuolikai, pribėgę arčiau sumetė į autobusą per langus kelias granatas. Gruodžio 12 pasaloje visai panašiose aplinkybėse žuvo 11 izraelitų ir buvo sužeista 30.

Baltųjų Rūmų spaudos atstovas Ari Fleischer pasakė, kad prezidentas Bush pasmerkė paskutinį teroristinį puolimą ir laikosi nuomonės, kad Palestinos Laisvinimo Organizacijos vadas Arafat pasitrauktų iš savo pareigų ir būtų pakeistas kitu palestiniečiu. Minėtame New Yorko pasitarime dalyvavo Valstybės sekretorius Colin Powell. Dalyvavo Egipto, Jordano ir Saudo Arabijos užsienio reikalų ministrai, kurie siūlė savo taikos planą. Palestiniečių ligšiolinis vadas Arafat yra jau paskelbęs, kad jis nemano pasitraukti iš pareigų, nors dar nėra nutaręs ar jis siūlys savo kandidatūrą numatytuose sausio mėnesio balsavimuose. Jis pasakė, kad dabar pasitraukti būtų lyg prisipažinti, kad jis yra bailsys ir bėga iš kovos lauko. Žmonės mane išrinko ir tik jie gali mane atšaukti, išsirikdami kitą, sakė Arafat.

Arafat, stebėtojų nuomone, jau pašalino iš pareigų savo

ARAFAT NESITRAUKIA

galimus konkurentus palikdamas įtakingose palestiniečių vietose senus savo bičiulius, su kuriais jis buvo ištremtas į Tunisą. Daug europiečių diplomatų pasitarimuose palaiko Arafat liniją. Prancūzijos užsienio reikalų ministras Dominique de Villepin nuvažiavo į Maskvą, kur pareiškė, kad Palestinos žmonės išsirinko Arafat ir jo likimas priklauso nuo jų balsų. Rusijos užsienio reikalų ministras Igor Ivanov pareiškė, kad Arafat vis dar yra teisiškai Palestinos vadas, kol jį pakeis balsuotojai. Palestiniečiai turi suvereninę teisę pasirinkti savo vadą ir kol jis lieka nepakeistas, mes palaikysime su juo savo ryšius, pasakė Ivanov. Europos Sąjungos saugumo reikalų vadovas Javier Solana patvirtino, kad reikia balsuotojai ir tik tada kalbėti apie jų pasirinkimą. Valstybės sekret. Colin Powell pareiškė JAV televizijos ABC prognoze, kad jis pasirengęs svarstyti ir tokią galimybę, kur Arafat būtų paliktas vadovaujantis Palestinos vyriausybės galva, kuriai reikėtų kartu valdyti

litų žuvo 565. Amnesty reikalaujo pareiškimo kad palestiniečių vadovybė teistų ir bausėtų tokius teroristus. Į pareikšimą atsiliepė Palestinos vadovybės narys, sakydamas, kad Hamas veikla ir draudžiama ir baudžiama. Ji atsirado dėl palestiniečių teisių laužymo ir Izraelio okupacijos. Amnesty pareiškimas esąs visiškai šališkas, pareiškė Abdel Rahman.

Prasidėjus palestiniečių sukilimui, daugelis buvusių Izraelio darbininkų palestiniečių nebegali atvykti į darbo vietas, Juos pakeičia darbininkai iš užsienio, daugiausia iš Rumunijos. Paskutiniame autobuso sprogdinime daug rumunų buvo sužeisti. Kai kurie jau pasakė laikraštininkams, kad jie nutarė išgabenti savo žmonas ir vaikus iš Izraelio į Rumuniją. Manoma, kad Izraelyje šiuo metu dirba 300,000 užsieniečių, kai kurie planuoja įsigyti Izraelio pilietybę, nes jiems trūksta darbų savo tėvynėse.

JAV Kongrese jau vyksta debatai, kurie liečia vyriausybės sumanymą pašalinti iš valdžios Irako diktatorių Saddam Hussein. Ypač nemažai senato-

Yasir Arafat, palestiniečių išrinktasis vadas, kairėje, su Qatar emirato vadovu Hamad bin Khalifa aptaria 56 islamiškųjų arabų vadų buvusią konferenciją.

AFP

su kasdieniniais darbais apkrautu vyriausybės premjeru. Iki šiol tokio plano niekas nepasiūlė, pareiškė Powell.

Londonė centrą turinti tarptautinė Amnesty International organizacija pasmerkė savižudžių veiklą, kurioje be reikalo užmušami civiliai žmonės. Pareiškime sakoma, kad jokie Izraelio kariuomenės veiksmai nepateisina vaikų ar kitų civilių sprogdinimų. Tai nusikaltimai prieš žmogaus teises. Prasidėjus Palestinos kovoms 2000 rugsėjo mėn. įvyko 130 sprogimų, kuriuose užmušta 350 Izraelio civilių. Tai karo nusikaltimai, pareiškė Amnesty, nurodydama, kad puolimus mirė 71 savižudis, užmušdamas 251 izraelitą. Iš viso tos kovos pareikalavo 1,751 palestiniečio gyvybių, o izrae-

rių nepritaria tokiam planui, nes bijo, kad Irakas tokio karinio puolimo atveju gali panaudoti prieš Izraelį biologinius, cheminius ginklus. Neseniai Irakas šventė savo revoliucijos sukaktį, vyko kariuomenės parada ir karštos kalbos, nukreiptos prieš Ameriką ir jos vyriausybės planus. Kongresas turi daug tokio plano priešų. Pentagono planuotojai kartais nenorėdami atidengia slaptus planus. Tokių slapčių “nuvarvėjimų” kaltininkai buvo pabarti prezidento Bush. Irako puolimą labai palaiko užsienį pabėgę Irako piliečiai, kurie turi jau ir savo žmonių sudarytą naują Irako vyriausybę. Dar neaišku, ar Irako puolime dalyvautų JAV sąjungininkai Turkija ir Pakistanas.

(Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119-0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$40.00, first class - \$63. Single copy - 75 cents. Air mail overseas - \$115.00.

Prenumerata metams - \$40.00, pusei metų - \$25.00, pirma klase - \$63. Oro paštu į užsienį metams - \$115.00. Atskiro numerio kaina - 75 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

POTSDAMO KONFERENCIJA IR KARALIAUČIUS

Pastaruoju metu vis dažniau rašoma JAV ir Europos spaudoje apie Karaliaučiaus kraštą, ryšium su Lietuvos būsimo įsijungimu į Europos sąjungą. Netyli ir Rusijos Dūmos nariai bei Vyriausybės pareigūnai. Vieningai priimtame Dūmos pareiškimе jie prašo Rusijos prezidentą “derybose su Europos sąjunga Karaliaučiaus srities atveju laikytis griežtos bекompromisinės pozicijos, kad nebūtų pažeistas Rusijos piliečių laisvo judėjimo po visą Rusijos Federacijos teritoriją teisės”. Apgailestaujama, kad Europos valstybės nepritaria Rusijai bevizį važiavimą ir laisvą krovinių transportą į Karaliaučių ir kitur. “Susidaro įspūdis, kad Europos sąjunga laikosi linijos sudaryti sąlygas atplėšti Karaliaučiaus sritį nuo Rusijos Federacijos”, rašoma pareiškimе. Tad verta prisiminti prieš 57 m. įvykusią konferenciją, kad Karaliaučiaus sritis Sovietų sąjungai buvo pavesta administruoti laikinai.

Potsdamo konferencija vyko 1945 metais nuo liepos 17 iki rugpjūčio 2 dienos. Joje dalyvavo JAV prez. H. Truman, Valstybės sekretorius J. Byrnes, Anglijos min. pirm. W. Churchill ir Užsienio reikalų min. A. Eden, Sovietų sąjungos diktatorius J. Stalin, Užsienio reikalų min. V. Molotov ir jų gausios delegacijos. Bet Anglijoje įvyko rinkimai. Konservatoriai pralaimėjo, tad Churchillį pakeitė Darbo partijos atstovai C. Attlee ir E. Bevin.

Konferencija turėjo trylika posėdžių apsvarstyti po karo susidariusiai padėčiai ir paruošę 20 puslapių dokumentą, kuriame buvo 15 skyrių. Buvo sudaryta Užsienio reikalų ministrų taryba iš JAV, Anglijos, Sovietų sąjungos ir Prancūzijos, kuri pasirašė taikos sutartis su Italija, Bulgarija, Rumunija, Vengrija ir Suomija. Jų valstybėse turėjo įvykti laisvi rinkimai, tačiau Bulgarijoje, Rumunijoje ir Vengrijoje demokratinių rinkimų nebuvo ir tos valstybės tapo Sovietų sąjungos satelitais. Tai buvo pirmas Potsdamo susitarimų sulaužymas, bet susitarime dalyvavusios JAV, Anglija ir Prancūzija jokių priemonių prieš Sovietų sąjungos susitarimų laužymą nedarė. Vakarų valstybių vadovai buvo nutarę Vokietiją išlaikyti vienoje valstybėje. Rusai buvo didelę Vokietijos dalį užėmę ir jie nesutiko. Tad susitarė visą Vokietiją padalyti į keturias zonas. Todėl buvo sudaryta speciali komisija iš keturių valstybių bendriems klausimams tvarkyti, tačiau ir čia vyravo Sovietų sąjungos atstovai.

Rytprūsiai ir Karaliaučiaus kraštas buvo paliktas **tik laikinai valdyti Sovietams iki Taikos konferencijos. Iki šiol tokios konferencijos dar nebuvo.** Stalinas siūlė sušaudyti 50,000 karininkų, kuriuos jis vadino karo nusikaltėliais. Bet Vakarų valstybės pasipriešino ir buvo nutarta tik didiesiems nusikaltėliams suruošti teisimą, kuris įvyko Niurnberge. Įdomus ir dviveidiškas pasitarimas buvo Lenkijos atveju. 1939 m. rugpjūčio 23 d. pasirašytas slaptas susitarimas padalinti Lenkiją, o Potsdame ta pati Sovietų sąjunga jau priėmė Lenkiją kaip satelitą savo globon. Vakarų atstovai pažymėjo, jog ir tai turės patvirtinti būsimoji Taikos konferencija. Potsdamo konferencijoje žmogaus teisių klausimas liečiant ištremiamus milijonus vokiečių, buvo panašus į tai, kokias teises turėjo žmonės, kai buvo tremiami iš Baltijos valstybių į Sibirą. Po konferencijos paaiškėjo, kad Sovietų sąjunga savo įtaką turėjo iki Vidurio Europos ir Stalinas laikinai buvo laimėjęs. Tik nauji įvykiai išryškino ir Stalino blogio imperijos trapumą.

S. Tūbėnas

BEVALGANT APETITAS DIDĖJA

Po kovo 11-tosios, o ypač Raudonajai armijai iš Lietuvos išsikrausčius, visi tie, kurie jautėsi, kad savo tarnyba okupantams, arba net savo tautiečių skundimu, ar tardymu yra prieš tautą nusikaltę, ir tikėjosi, kad juos gali ištikti tokie pat tardymai, kokius jie naudojo, pradėjo per spaudą apsigynimo kampaniją.

Buvusieji vėl valdžioje

Vilniaus lenkų savaitraštis “Nasca Gazeta” š.m. gegužės 11 - 17 rašo: “2000 m. gegužės 7 d. Vilniaus Kalvarijose įvyko ilgai laukiama ir labai svarbi šventė - naujai atstatytų septynių Kristaus kančių stočių pašventinimas. Prie stoties “Kristus pas Pilotą” Vilniaus metropolitas arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis visų rėmėjų intencija atnašavo Šv. Mišias. Savo pamoksle arkivyskupas pasakė, kad tikinčiųjų sąmonėje Kryžiaus kelias turi būti ne tik skausmo, bet ir Dievo malonės pažinimo, gailėstingumo pamoka”.

Toks žygis, kaip Kalvarijų atstatymas, neliko buvusiųjų nepastebėtas. Jie matė ir supra-to, kad jų valdžia ir galia iš jų rankų slysta!

Užtaria baltiečius

Maskvos dienraštis “Izvestia” š.m. birželio 9 d. laidoje rašo: “Jungtinės Valstijos pareikalavo iš Maskvos nutraukti “Žodžių karą” prieš Baltijos valstybes. Nepaprastai šiurkš-

čiai šia tema pasisakė Valstybės sekretoriaus pavaduotojas Strobe Talbott, vienas svarbiausių Rusijos žinovų Bill Clintono komandoje. Trijų Baltijos valstybių vadovai, kurie šiais metais mini liūdnas 60 metų Stalino okupacijos sukaktuves, džiaugiasi diplomatinio laimėjimu. Ilgame Rygos, Talino ir Vilniaus ginče su Maskva Amerika aiškiai pasisakė esanti baltiečių pusėje. Amerikos diplomatas ypač pasipiktino dėl neseniai Rusijos asmenų pasakytų žodžių apie Latvijoje ir Estijoje “neofašizmo augimą”. “Panašūs kaltinimai, švelniai pasakius, absoliučiais faktais neparemti” - pareiškė Talbot Taline skirtame amerikiečių - baltiečių bendradarbiavimui seminaro dalyviams”. Nuo istorinės tiesos tolstama, kai atmintis trumpa. Pone prezidentе, savo atvirame laiške (žr. “Lietuvos rytą”, 1997 12 06, rašote: “tačiau į dar gyvą istoriją turėtume žvelgti tik tiesiu žvilgsniu, atvira širdimi ir švaria sąžine... Matyt galvojama, kad ilgainiui kai kas išdils iš atminties, išliks tik neaiškūs įvykių kontūrai... Taip tolstame nuo istorinės tiesos...”

Teisingos mintys. Tik kažkodėl, ar pataikūnų įtaigotos, ar dėl kitų priežasčių rašote visai ką kitą, norėdamas sumenkinti žinomo Lietuvos politiko V. Landsbergio veiklą ir buvimą šiame pasaulyje.

Juozas Žygas

Matyt, čia turi įtakos ir rinkimų kompanija, kadangi Tamsta norėtųmėte proteguoti visiškai kitą kandidatą.

Bet grįžkime prie istorijos. Pacituosiu Tamstos mintis ir pasisakymus, kuriuos, be abejo, lydėjo ir veiksmai, Lietuvos nepriklausomybės ir okupacinės kariuomenės išvedimo klausimu.

1. “Į savarankiškos Lietuvos valstybės idėją aš žiūriu neigiamai. Aš manau, kad tai nerealu” (interviu “Argumenty i fakty, 1989, Nr. 47)

2. “Kai kurie asmenys atkakliai perša mums Lietuvos Respublikos atkūrimo idėją. Esame įsitikinę, jog neįmanoma nutraukti penkių dešimtmečių Tarybų Lietuvos istorinės raidos. Pagaliau nėra ir pakankamai pagrįstų argumentų, kad tai daryti būtina” (Žodis Lietuvos komunistams. “Komunistas” 1989, Nr. 9). Kadangi A. Brazauskas gali būti prezidentinis kandidatas, tai jo mintis užbaigsiu kitame numeryje.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

Keliais sakiniais

• **Indijos** prezidentu buvo išrinktas 70 metų branduolinės energijos mokslininkas Abdul Kalam, musulmonas, artimas premjero, dešiniųjų partijos vado Vaipayee bičiulis. Kita kandidatė į prezidento vietą buvo kairiųjų partijų iškelta Lakshmi Sehgal.

• **JAV** prezidentas Bush šiltai priėmė Lenkijos prezidentą A. Kwasniewski, nusivežė jį į Detroito pakrašty esantį Rochester miestą, kur gyvena daug lenkų amerikiečių. Prezidentas Bush, kaip rašo *New York Times*, nepamiršo, kad prezidento rinkimuose jis pralaimėjo Michigano valstiją vos 217,279 balsais. Savo kalboje prezidentas gyrė Lenkiją, kuri pasirengusi tapti NATO ir Europos Sąjungos nare. Šia proga jis pakvietė į Baltųjų Rūmų puotą ir Detroito arkivyskupą kardinolą Adam M. Aida. Priešpiečiai vyko ir lenkų kultūros centre Troy mieste, kur prez. Bush vėl gyrė Lenkiją padėjusią sugriauti komunistinę blogio imperiją. Jis neminėjo, kad prez. Kwasniewski buvo tos imperijos ministras.

• **Jordano** vyriausybė paneigė gandą, kad Jordanas pažadėjo Amerikai padėti nuversti Irako diktatorių Sadam Hussein.

• **Po trumpų** kovų tarp dviejų Madagaskaro politikų, kovą laimėjo prezidentu išrinktas Ravalomanana. Jį pripažino Prancūzija ir JAV. Konkurentas Ratsiraka pabėgo iš tėvynės į Prancūziją.

• **Bolivijoje** parlamento rinkimuose daugumą laimėjo buvusio prezidento Gonzalo Sanchez de Lozada šalininkai ir jis tikisi laimėti prezidentūrą 22.5 procentų persvara.

• **JAV** Atstovų Rūmuose didele balsų dauguma buvo nuspręsta, kad lėktuvų pilotai savo kabinoje gali turėti rankinius ginklus ir juos naudoti prieš grobikus.

• **Ispanijos** policija suėmė tris al - Qaida teroristų organizacijos narius, konfiskavo daug filmų juostelių, kuriuose matosi daug Amerikoje esančių galimų teroro taikinių, daug tiltų, Laisvės statula, garsūs pastatai įvairiuose miestuose.

• **Ispanija** atsiuntė būrį policininkų, kurie užėmė prie Moroko esančią mažą salelę (futbolo stadiono dydžio) ir iškėlė ten Ispanijos vėliavą. Salelė priklausė Ispanijai jau 300 metų, bet šiemet Marokas bandė ją pasisavinti.

• **Afganistano** valdžiai sunku rasti administracijos darbuotojų, nes tam darbui tinkami asmenys lengvai gauna tarnybas Jungtinėse Tautose, kurių mokamos algos daug didesnės už Afganistano valdžios algas, o darbas daug sunkesnis.

• **Meksikos** miesto pakraštyje kilo darbo žmonių pasipriešinimas dėl vyriausybės sumanymo statyti naujo oro uosto įrengimus. Ten gyveną žemdirbiai, apsiginklavę mačetėmis, pagrobė įkaitus, užblokavo kelius. Oro uostas yra 18 mylių nuo Meksikos miesto. Kovose su policija uosto priešininkai turėjo sužeistų. Jiems į pagalbą skuba kitų sričių žemdirbiai. Panašūs susikirtimai yra vykę dėl aerodromų statybos Japonijoje.

Į PASKUTINĘ KELIONĘ DIDĮ POETĄ LYDĖS VISA LIETUVA

Poetas Bernardas Brazdžionis su dukraite Teresyte, 1999 m. Kaune, Poeto namuose.

Vilnius, liepos 24 d. (ELTA). Lietuvių literatūros klasiką Bernardą Brazdžionį, mirusį Los Angeles liepos 11 dieną, priglauš Tėvynės žemė.

Atskraidinti iš Amerikos poeto palaikai, kaip informavo Eltą Laidotuvių komisija, liepos 29 dieną bus pašarvoti Vilniaus arkikatedroje bazilikoje. Atsisveikinimas su velioniu - nuo 12 iki 21valandos. 17 valandą bus kalbamas rožinis. 18 val. vyskupas Juozas Tunaitis aukos šventas Mišias. 20 valandą numatyta poezijos, maldos ir sakralinės muzikos valanda.

Liepos 30 dieną - atsisveikinimas su velioniu Vilniaus arkikatedroje bazilikoje nuo 7 valandos.

12 val. šv. Mišias aukos Jo Eminencija Vilniaus arkivyskupas metropolitas, kardinolas Audrys Juozas Bačkis

13 val. - velionio išlydėjimas į Kauną. Kauno arkikatedroje bazilikoje liepos 30 dieną atsisveikinimas su velioniu nuo 17 iki 21valandos.

18 val. šv. Mišias aukos Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius. 19 val. - bus kalbamas rožinis, po jo - poezijos, maldos ir sakralinės muzikos valanda.

Liepos 31 dieną Kauno arkikatedroje bazilikoje atsisveikinimas su velioniu nuo 7 valandos.

12 val. - Šv. Mišias aukos Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius.

13 val. - velionio išlydėjimas į Petrašiūnų kapines.

Laidotuvėse negalintys dalyvauti, bet norintys pareikšti užuojautą, kaip informuoja Laidotuvių komisija, galės pasirašyti užuojautos knygoje, kurios bus Vilniaus ir Kauno arkikatedrose bazilikose nuo liepos 25 dienos.

BRITŲ KARALIŠKOJI ŠEIMA DOMISI LIETUVOS KULTŪRA

Londone reziduojantis naujasis Lietuvos ambasadorius Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje Aurimas Taurantas liepos 25 d. įteikė skiriamuosius raštus Jorko hercogui princui Andrew ir princesei Anai. Abu jie, kaip valstybės patarėjai, šią vasarą kredencialų įteikimo ceremonijose pavaduoja savo motiną karalienę Elžbietą II, kuri 50-aisiais jubiliejiniais soste metais daug keliauja po šalį, praneša ELTA.

Po skiriamųjų raštų įteikimo ceremonijos ambasadorius Jų Karališkosioms Aukštėnybėms pristatė Lietuvos integracijos į Europos Sąjungą ir NATO eigą. Pokalbio metu Jorko hercogas princas Andrew ir princesė Ana domėjosi pastangomis pristatyti Lietuvos kultūrą Jungtinėje Karalystėje.

Prieš paskyrimą A.Taurantas buvo Užsienio reikalų ministerijos Antrojo dvišalių santykių departamento direktorius.

PASKUTINĖ PACIENTŲ VILTIS - PREZIDENTAS

Vilnius, liepos 23 d. (ELTA). Išsakyti nuoskaudas, patiriamas dėl kompensuojamųjų vaistų kvotų, pas Prezidentą Valdą Adamkų atvyko pacientų organizacijų atstovai, praneša ELTA.

“Kreipėmės į Prezidentą, prašydami įtakoti Sveikatos apsaugos ministeriją bei Valstybinę ligonių kasą. Norime, kad būtų panaikintos kvotos kompensuojamiems vaistams arba būtų priimtas atitinkamas sprendimas ir kiekvienas žmogus galėtų gauti jam reikiamą gydymą”, - po susitikimo žurnalistams sakė Lietuvos diabeto asociacijos prezidentė ir Pacientų organizacijų tarybos pirmininkė Vida Augustinienė.

Seimui, Sveikatos apsaugos ministerijai bei Valstybinei ligonių kasai siųsti raštai nepadėjo, tvirtino pacientų atstovė. “Paskutinis žingsnis - pas aukščiausią šalies vadovą”, - sakė ji.

V.Augustinienės teigimu, dėl taikomų kvotų kompensuojamiems vaistams labiausiai kenčia sergantys lėtinėmis ligomis, žmonės, gyvenantys kaime bei gaunantys mažas pajamas.

“Paskutiniu metu išrašoma tik dalis vaistų, ligoniai siuntinėjami nuo vieno gydytojo pas kitą. Kai lėtine liga sergantis žmogus negauna reikiamo vaisto arba neišgali jo nusipirkti, jam prasideda įvairiausios komplikacijos”, aiškino Paci-

entų organizacijų tarybos pirmininkė. Pacientų atstovai įsitikinę, jog ligonių nuoskaudas išgirdęs V.Adamkus buvo jų pusėje. Tačiau, pasak V.Augustinienės, šalies vadovas paprašė iki rugsėjo mėnesio parengti konkretesnius pasiūlymus, pateikiant įvairius apskaičiavimus, kaip, jų nuomone, reikėtų tvarkyti šiuos klausimus. Susitikę su šalies vadovu ligonių teisių gynėjai taip pat pareiškė norį, kad į Privalomojo sveikatos draudimo tarybą būtų įtraukti ir pacientų organizacijų atstovai. Jų nuomone, yra neteisinga, kad gaunantieji sveikatos paslaugas praktiškai nedalyvauja priimanant sprendimus.

PREZIDENTAS DĖKOJA BELGIJAI

Už Belgijos paramą Lietuvos euroatlantinės integracijos siekiamas Prezidentas Valdas Adamkus antradienį padėkojo darbą Lietuvoje baigiančiam Belgijos Karalystės ambasadoriui Louis Engelen. Atsisveikindamas su diplomatu V. Adamkus pažymėjo, kad Lietuva ir Belgija turėtų aktyviau plėtoti verslo ryšius ir bendradarbiavimą kultūros, mokslo bei švietimo srityse, praneša ELTA.

Svarbiausių prekybos partnerių sąrašė, pagal praėjusių metų eksporto apimtį, Belgija užėmė 15 vietą. Pagal importą ši šalis buvo 13-ta. Belgija taip pat užima 15 vietą pagal tiesioginių investicijų apimtį. Lietuvos įmonių rejestre iki šių metų balandžio 1 dienos buvo įregistruotos 48 įmonės su Belgijos kapitalu.

Vilniuje reziduojantis Belgijos ambasadorius Lietuvai L. Engelen skiriamuosius raštus Lietuvos Prezidentui įteikė 2001 metų pradžioje. Diplomatiniai santykiai tarp Lietuvos ir Belgijos atkurti 1991 metų rugsėjo 5 dieną.

PREZIDENTO PAREIŠKIMAS

“Esu tikras, kad lietuvių tauta, visi laisvi ir savarankiškai mąstantys Lietuvos piliečiai tikrai pasisakys už saugią savo valstybės ateitį. Esu tikras, kad už tokią ateitį pasisakys ir visi rimti kandidatai į prezidentus”, - taip teigė Prezidentas Valdas Adamkus, vakar duodamas interviu Lietuvos radijui.

Lietuvoje kartais perdėtai reaguojama į kai kuriuos istoriškus Rusijos radikalų pareiš-

kimus. Tai rodo tam tikrą inertišką polinkį gyventi Rusijos baimės atmosferoje, sakė V.Adamkus.

Prezidentas skeptiškai vertina iniciatyvą rengti referendumą dėl narystės NATO ir kai kurių Rusijos politikų siekius nutiesti per Lietuvą bevizį “koridorių” į Karaliaučių. Rengti referendumą dėl Lietuvos narystės NATO nėra būtina, nes tiek visuomenė,

ties valdančiosios parlamentinės partijos iki šiol pritarė šalies narystei šioje organizacijoje, juo labiau kad dar nėra gautas oficialus Aljanso kvietimas. Taip Seimo Švietimo ir kultūros komiteto pirmininko Rolando Pavilionio paskelbtą iniciatyvą rengti referendumą dėl Lietuvos narystės NATO įvertino Prezidentas Valdas Adamkus, duodamas interviu Lietuvos radijui.

“LIETUVOS ENERGIJA” IŠ EKSPORTO GAVO APYTIKSLIAI 155 MLN. LITŲ

Rekordiškai - beveik penkis kartus iki 3,457 mlrd. kWh - elektros energijos eksportą per pirmąjį šių metų pusmetį išauginusi “Lietuvos energija” iš jo gavo apytiksliai 155 mln. litų pajamų. Su Baltarusijos, Lenkijos ir Karaliaučiaus rinkomis dirbanti Rusijos kompanija “Inter RAO JES” tapo stambiausia lietuviškos elektros pirkėja, lietuviškos elektros nupirkusia daugiau kaip už 120 mln. litų.

Per pusmetį “Lietuvos energija” 426 mln. kWh patiekė Latvijai, 93 mln. kWh - Estijai, 1,225 mlrd. kWh - Karaliaučiaus sričiai, 1,690 mlrd. - Baltarusijai ir 22,9 mln. kWh - Lenkijai.

Praėjusiais metais tuo pačiu metu elektros energijos eks-

porto apimtys buvo 4,7 karto mažesnės ir sudarė 730 mln. kWh.

Pasak įmonės generalinio direktoriaus Rymanto Juozaičio, šių metų elektros energijos eksporto rezultatai pranoko visus lūkesčius. “Užsieniui parduoti dideli kiekiai elektros. Tą lėmė sėkmingai pratęstos elektros eksporto sutartys su “Latvenergo” dėl elektros eksporto į Latviją ir “Narva Elektrivork” dėl eksporto į Estiją. Taip pat šių metų kovo pabaigoje pasirašyta ilgalaikė bendradarbiavimo sutartis su Rusijos bendrove “Inter RAO JES”, kuri numatė galimybes eksportuoti elektrą į Karaliaučiaus sritį, Baltarusiją, Lenkiją bei Ukrainą. Jau šių metų birželio 17 d. elektrą pradėjo-

me tiekti į Lenkiją”, - teigia jis. Nuo gegužės mėnesio pradžios į Baltarusiją, Karaliaučių ir Lenkiją elektros energija eksportuojama brangiau - jos kainos yra pakilusios 10 proc.

“Lietuvos energija” šių metų birželį nupirko iš Ignalinos AE visą įmanomą pagaminti eksportui elektros energiją ir per mėnesį eksportavo 544 mln. kWh elektros.

ELTA primena, kad elektros perdavimo tinklo operatorės “Lietuvos energijos” įstatinis kapitalas yra 689,515 mln. litų dydžio. Kontrolinį 85,72 proc. akcijų paketą valdo Ūkio ministerija, 10,9 proc. - Vokietijos bendrovė “E.ON Energy”, o likusias - smulkieji akcininkai.

GIMTOSIOS KALBOS DARKYMAS - TAUTINĖ ŠVENTVAGYSTĖ

Karolis Milkovaitis

Lietuvių kaip ir daugelio kitų Europos tautų rašytinės literatūros pradžią reikia siesti su krikščionybės priėmimo pradžia, nes su ja pagrečiui ėjo raštas, švietimas, kultūra. Lietuvos kaimynai vokiečiai krikščionybę priėmė 8-9 amžiuje, rusai ir lenkai dešimtamė, o lietuviai vėliausiai - 13-tame amžiuje. Dėl tos priežasties Lietuvos valdovams teko atmušti daugelį jau krikštą priėmusių kaimynų puolimų, kurie ginkluota prievarta mėgino Lietuvą priversti priimti krikščionišką tikėjimą.

Vėlavus krikščionybei sklisti Lietuvoje, vėlavo ir lietuviškoji raštija. Santykiams su Rytai palaukti Lietuva naudojosi bažnytine slavų kalba. Senąja gudų kalba buvo parašyta Lietuvos metrika, Lietuvos metraščiai ir Lietuvos statutas.

Iki Mažvydo lietuvių kalba viešame, o ypač kultūriniame gyvenime buvo beveik nežinoma. Ji buvo tik beraščių valstiečių baudžiauninkų vartojama.

Svarstant lietuvių kalbos klausimą, yra būtina paminėti Martyną Mažvydą, nes jis pirmasis išdrįso paruošti pirmąją spausdintą lietuvišką knygą. Kodėl Mažvydas ryžosi imtis tokio nedėkingo darbo? Logiškiausia prielaida būtų, kad žinodamas kokia sena, gili, plati ir graži mūsų

kalba yra, jis suskato išvesti lietuvių kalbą į kultūrinę viešumą. Tad, ar nereikia Mažvydą laikyti pačiu pirmuoju tautininku?

Kas gi bendrąją prasmę, yra kalba? Dauguma eilinių ir neeilinių žmonių atsakys: kalba yra tarpusavio susižinavimo priemonė. Taip. Bet taip pat sakoma, kad kalba yra langas į žmogaus sielą. Septynioliktojo šimtmečio anglų poeto ir dramaturgo Ben Jonsono viename veikalų vienas veikėjas kitam sako: "Kalbėk, kad tavo sielą matyčiau ir pažinčiau". Vadinasi, kito galvosena negali būti aiški iki ji neišreiškiama tiksliais žodžiais. Tai peršasi išvada, kad be kalbos nebūtų rašto bei kūrybos ir, žinoma, nebūtų kultūros.

Tačiau pasaulio žmonės kalba keliais šimtais kalbų. Dvidešimtojo šimtmečio Amerikos teisininkas bei autorius Oliver Wendel Holmes teigia, kad paskirų tautų kalbos išsivysto iš išgyventos agonijos ir tik kartais iš džiaugsmo. Tų aplinkybių saistoma, kiekviena kalba ilgainiui įgyja savitą, tik tai tautai ar tam tikrai jos sričiai būdingą charakterį. Tad nuomonė, kad kalba yra tautos tapatybės ženklas ne visuomet yra teisinga. Ši "pakitėjusi vietovės kalba" ilgainiui prigryja ir taip išsivysto skirtumas tarp bendrinės (ar valstybinės) ir tautinės kalbos.

A.L.T.S. posėdyje. Iš kairės: Centro valdybos pirmininkas P.Buchas, O.Kremeris, Čikagos sk.pirm. M.Marcinkienė ir centro valdybos vicepirmininkas E.Bartkus.

Bendrinę - valstybinę kalbą vartoja šalyje gyvenantys kitų tautybių žmonės. Pavyzdžiui, mes gyvename Amerikoje ir, krašto įstaigose bei svetimoje aplinkoje vartojame valstybinę anglų kalbą. Bet mes turime savo - lietuvių kalbą, visiškai skirtingą nuo bendrosios, kurią tarpusavy vartojame. Svetimoje aplinkumoje gyvenant, pasitaiko nukrypimų nuo gimtosios kalbos, ypač jaunimo tarpe. Šiais nukrypimais tuoj pat nesusirūpinus, užsikrečia ir likusioji tautos dalis. Ir tikrąją, prasminę gimtąją kalbą, pradeda nustelbti visoki "iškrypiniai" ir ji pradeda "negaluoti", merdėti ir galiausiai mirti.

Sava kalba yra tas tautos gyvybės kraujas, be kurio susipratusi tauta negali gyvuoti ir išlikti. Mes savo kalbą ne tik gerbiame, bet besąlyginiai mylime ir savo vaikus jos mokiname. Ji įauga į mūsų jausmus ir be jos trokštame, negalime gyventi. Kaip pavasarij po kieta žemės danga dygstančios žolės vietoje žemė iškyla ir net sulaužia betono grindinį, taip gimtoji kalba sprogdina visas užtvaras.

Anot poeto: "Nesustabdysi upės bėgimo, nors ji tekėtų pamažu. "Išgyvenę vergiją po vergijos bei spaudos draudimą, nenurimome, bet veržėmės į kalbos laisvę. Knygnešiai, nebudami pavojaus sau bei jų šeimos nariams būti ištremtiems į Sibirą ar uždarytais katargoje, veržėsi per stipriai saugomą sieną ir slapta gabeno uždraustas lietuviškas knygas iš Prūsų į Lietuvą.

Mūsų kalba yra istorinė - viena seniausių

Amerikos istorikas Bill Bryson savo "bestseller" knygoje "The Mother Tongue" 32-trame puslapyje mini ir lietuvių. Jis rašo: "Iš visų indoeuropiečių kalbų lietuvių kalba

mažiausiai pasikeitė - net taip mažai, kad lietuvis dažnai gali suprasti nesudėtingus sanskritto kalbos žodžius". Vadinasi, lietuviai išsaugojo daug daugiau sanskritto kalbos savybių už kitas sanskritto grupės tautas.

Visa tai turėdami prieš akis, pažvelkime, ar tai tiesa dar ir šiandien?

1918 metais laisvę atgavusios Lietuvos kalbininkai Jablonskis, Būga, Balčikonis ir kiti sukruto išvalyti kalbą nuo rusiškų, lenkiškų, vokiškų ir kitų svetimybių bei barbarizmų. Jų pastangų dėka guzikas tapo saga, britva - skustuvu, gazieta - laikraščiu, ciūgas - traukiniu, ūlyčia - gatve ir daugeliu kitų. Tai buvo lietuviško žodžio pažangos laikotarpis. 1940 metais Lietuvai vėl patekus po Raudonosios Rusijos jungu, lietuvių kalba negalėjo tinkamai tarpti, todėl smuko. Tačiau nepaisant to, ir okupacijos metu atsirado net pasigėrėtinų kalbos naujadarų. Bet, atrodo, kad niekas jų nepaiso: nė gatvės pokalbininkai, nė spaudoje rašantys, nė redaktoriai, kurių pirmoji pareiga turėtų būti prieš spausdinant rašinius ištaisyti. Yra, žinoma, atvejų, kada negalima be svetimžodžio apsieiti, bet jis vartotinas tik pačiu paskučiausiu atveju.

Pažvelkime į šių dienų laisvos Lietuvos spaudą. Ji pilna visokių bliūzų, testų, brifingų, egzoterinių šou, genofondų, simptomų, dezainerių, inkliūzų, tentų, tyširtų ir daugybe kitokių kalbos teršalų, kurie pradeda pasirodyti ir išeivijos spaudoje. Tų faktų akivaizdoje peršasi mintis, kad mūsų šventoji lietuvių kalba, už kurią ne vienas susipratęs patriotas padėjo galvą, yra atžangos laikotarpyje, kuris vadintinas "gimtosios kalbos šventvagystės" laikotarpiu.

Bet švysteli vilties spin-

dulėliai pačioje Lietuvoje. Antai "Draugo" dienraštyje skaitome antraštę: "Po konomis paspirtas lietuviškas žodis". Tame Algimanto A. Naujokaičio rašinyje skaitome: "Prof. A. Pupkis priminė kitą bėdą - lietuvių kalbos išdarkymą viešuose užrašuose... Toliau rašoma: "Nors iškilūs mūsų kalbininkai - dr. Pranas Kniukšta, prof. Vytautas Vitkauskas, istorikas Mindaugas Tamošiūnas ir kiti šviesuoliai nuolat "kelia kardą" prieš lietuvių kalbos darkytojus, neleidžia snausti kalbos tarnyboms, bet jų pastangos neretai atsimuša tarsi žirniai į sieną jau vien dėl netobulų, dviprasmiškų, vienas kitam prieštaraujančių įstatymų ir su valstybine kalba susijusių teisės aktų".

Toliau rašoma: "Kur slypi lietuvių kalbos darkymo ir skurdinimo, net jos išstūmimo, iškeitimo į svetimasias priežastys? Bene išsamiausiai tai išsakė Vilniaus savivaldybės lietuvių kalbos priežiūros tarnybos vedėja Albina Šiupienienė. Ji rašo: "Iš savo patirties drąsiai sakau: esame patys kalti, kad savo pačių, lietuvių, rankomis gniaužiame gimtąją kalbą, prieš 13 metų tapusią valstybine... Rodos, užtektinai turime kalbos įstatymų, nutarimų, taisyklių, bet viešuosiuose užrašuose akivaizdus anglų kalbos proveržis - nepagrįstas ir neteisėtas. Deja, daugeliu atvejų tokiems reiškiniams nuolaidžiauojama, valstybinės kalbos įstatymo nepaisoma..."

Reikia tikėti, kad tas Lietuvoje papūtęs atgaivos vėjelis nupūs visus mūsų kalbą teršiančius nešvarumus ir vėl tauton sugrįš tikroji protėvių kalba. Nes, jeigu ta daroma žala nebus pašalinta, tai po kelių dešimtmečių bus sunku lietuviui su lietuviu susikalbėti ir kas nors turės paruošti "Sudarkytosios lietuvių kalbos" žodyną.

Paminklas dr. Vincui Kudirkai Kudirkos Naumiestyje Šakių rajone. R. Eidukevičiaus nuotr.

TAUTOS LAISVĖ YRA TIK TUOMET TIKRA, KAI VIEŠPATAUJA KRAŠTE VALDŽIOS NUSTATYTA TVARKA

Lietuvos Valstybės Prezidento Antano Smetonos kalba Šaulių sąjungai

Naujajin Šaulių Sąjungos statutan esu įrašęs linkėjimą, kad Sąjunga būtų gera talkininkė mūsų kariuomenei. Tačiau nevienas gali pamanyti, ar ne verčiau būtų buvę padidinus ir sustiprinus kariuomenę, užuot steigus jai pagalbon atskirą organizaciją. Juk būtų paprastesnis dalykas turėti vienalytę ginklo pajėgą. Kodėl atsirado mūsų Šaulių Sąjunga? Pirmučiausia, todėl, kad mes, būdami neturtinga ir maža tauta, neišgalime laikyti didelės kariuomenės. Šauliai, stoję dykai tarnauti savo tėvynei, pigiau atsieina valstybės išdui ir prireikus gali užpildyti saugumo spragą. Ir mūsų kaimynai, kitos Pabaltijo tautos, - latviai, estai ir suomiai, - turi visuomeniškai karišką organizaciją, turi savo šaulius. Vadinasi, ne mes vieni taip galvojame ir taip tvarkome saugumo reikalą.

Be to, šauliai **daug sveria kariškam tautos auklėjimui**. Geriausiai tokį svorį yra įvertinęs Vlodo Putvinskio velionis. Žadindamas lietuvių tautišką sąmonę, jis gavo pažinti stipriąsias ir silpnąsias jų būdo savybes. Jis patyrė, kad lietuvių atsparumas, kurį Simanas Daukantas yra gražiai aprašęs savo **Senovės Lietuvių Būde**, ilgainiui patižo ir labai sumenkėjo. Praradę savo laisvę ir savo valstybę, jie prarado ir sąvoką, kad tautos laisvė nuolat reikia ginklu saugoti; ilgą laiką buvę rusų valdžioje, negalėjo pamilti kariuomenės, skirtos ne tik rusų imperijos sienoms ginti, bet ir saugoti mūsų tautos spaudėjams. Neveltui karys, kareivis ir karininkas mūsiškių tuomet buvo vadinamas maskoliu. Šit kodėl mūsų jaunimas vengė tarnauti rusų kariuomenėje ir kiek galėdamas išsisukinėjo nuo karinės prievolės. Tai gi nėra ko stebėtis, kad ir dabar, kai Lietuva jau laisva (nors, de ja, ne visa!), pasitaiko jaunų žmonių, nenorinčių tarnauti savo kariuomenėje, kuri gina ne svetimą, o savo laisvę. Su šia blogybe, paveldėta iš nelaisvės meto, kovoti tenka mūsų šauliams. **Savo geru pavyzdžiu jie turi auklėti jaunąją kartą taip, kad laikytų garbe būti kariais, kad didžiutuosį ginklu, nukreiptu į Lietuvos laisvės priešus.** Tai Putvinskio mintis.

Atsiminkime, jog mūsų šauliai tai kaip ir kariai savanoriai iš mūsų nepriklausomybės kovų meto: savo noru, neverčiami, stoja sąjungon ir pasiduoda kariškai drausmei. **Šauliai turi būti geriausi, rinktiniai žmonės.** Kurie atlikę karinę prievolę, tie kartoją kariuomenėje išeitą mokymą, kad jo nepamirštų, o kurie jos neatlikę, tie randa čia geros progos pasiruošti, kad, stoją kariuomenėn, būtų sąmoningesni kariai. **Šaulių Sąjunga įkurta ne asmens, o Tėvynės naudai, taigi ne bet**

kas jai tinka ir ne bet kas jai priimamas. Iš šaulio reikalaujama nuoširdaus atsidėjimo prisiimtai pareigai, ir kai atsidėjęs ją eina, tą vadovybė pagerbia didžiu pasitikėjimu, leisdamą nešioti jam ginklą, kad būtų vartojamas Tėvynės garbei ir Tėvynės naudai. Be reikalo ginklu nedera švaistytis.

Daugiau... **Tautos laisvė yra tik tuomet tikra, kada viešpatauja krašte valdžios nustatytoji tvarka. Kas ją ardo ar kas stengiasi iš jos išsi-veržti, tas nusižengia visuomenės gerovei, tas niekina laisvę ir dėl to reikalingas sudrausti. Jei taip, tai šauliai turi būti talka ir vidaus apsaugai, budinčiai visuomenės**

tautos, kaip italai ir vokiečiai, kurios turi galingas kariuomenes, steigia joms dar įvairių pagalbinių organizacijų, kariškai auklėjančių jaunimą. Tatai žinant, būtų neatsargu atsilikti mažoms tautoms, kaip va mums lietuviams. Daugelis spėja, kad būsimuose karuose grumsiančiosios ne tik kariuomenės su kariuomenėmis, bet tautos su tautomis. Taigi ir mūsų kariškas pasiruošimas turi būti laiku ir plačiu mastu numatytas.

Mūsų tauta dar ne visai susipratusi, ir dėl to privalo nuolat žadinama. Visi dirbame, kad ji būtų prantesnė, taigi čia neatsilieka ir šauliai. Kariškai tvarkydami, jie noriai dirba kultūros darbą. Kuria gi linkme

silpsta tauta ir nustoja atsparumo. Socialistai daug žada, o vargiai ką teduoda, nes iš tuščio nieko negali pripilti. Kova tenka juk tautai su tauta kovoti, o ne luomams su luomais. Kurie turi ir kurie neturi judamojo turto vieningai kariauja dėl visos tautos laimėjimo. Ar ne taip laimėta ir Lietuvos laisvė? Kartais ir tikybinė linkmė nori visur ir visuomet būti aukštesnė už tautiškąją linkmę. Šiokia ar tokia religija, be abejo, kilnus dalykas, tačiau ji negali atstoti tautiškumo. **Kai graso pavojus šalies saugumui ar karas kyla, tautiškoji linkmė turi sutelkti vienybėn visokių įsitikinimų žmones.** Vadinasi, **tautos ir**

goje ar žaisme, tiems privalo daryti doringos įtakos. Iš to, rodos, aišku, kad tiems, kurie vengia tautiškos linkmės, būtų sunku išsitemkti šaulių organizacijoje.

Pagaliau reikia atsakyti ir antras klausimas: kas yra tautiškai vieninga linkmė? Ji pačioje sąjungoje pasireiškia drausme ir susiklausymu, nes labiausiai per šias dorybes pasiekiamas tikras organizacijos stiprumas. Sąjunga tačiau nėra vien savyje užsidariusi. Bedirbdama kultūros darbą ji susitinka su **Jaunąja Lietuva**, su **Jaunaisiais Ūkininkais**, su Skautais ir su kitomis tautiškomis organizacijomis, turinčiomis skirtingų uždavinių, bet dirbančiomis toje pačioje kultūros srityje. Ar tų kitų organizacijų žmonės yra konkurentai? Ne konkurentai, o bendradarbiai, su kuriais tenka geruoju gyventi. **Kad darbas sklandžiau ir sėkmingiau eitų, reikia daryti visų tų draugijų talką.** Ji yra galima ant bendro tautiško pagrindo stovint. Tokia talka, auklėjimo atžvilgiu, yra neišvengiama. Juk reikia mokėti dirbti ne vien savybėje, bet ir iš vieno su kitais. Tai viena. Antra, iš jaunaliuvių, iš jaunųjų ūkininkų ir iš skautų Sąjunga gali tikėtis gerų šaulių. Atsiminsime, kad **tautinių organizacijų darnus bendravimas, pasireiškęs telktiniu darbu, yra gera mokykla mūsų tautos sąmonei gaivinti, auklėti ir stiprinti.**

Nors šauliai yra kariškai visuomeniška organizacija, tačiau jie negali nesisidomėti mūsų krašto politikos reikalais. Va netrukus bus tautos atstovų rinkimai seiman. Tai labai svarbus žygis mūsų tautos gyvenime. Kiekvieno piliečio pareiga jame dalyvauti. Šauliai, kurių yra visur, atliks sąmoningai savo rinkiminę pareigą ir, reikia tikėtis, padės kitiems piliečiams, turintiems teisę balsuoti, - padės savo aiškinimais ir patarimais susidairyti nustatytoje rinkimų tvarkoje. **Kuo gyvesnis bus visuomenės dalyvavimas seimo rinkimuose, tuo didesnis pasireiškės jos tautiškas susipratimas.**

Iš viso, kas čia dabar mano pasakytą, yra matyti plati šaulio uždavinių eilė. Jis yra talka kariuomenei ir saugumui, jis pats kariškai auklėjasi savo Sąjungoje ir auklėja kitus, jis dirba ir kultūros darbą, kur siekiasi talkos su kitomis organizacijomis, jis yra pagaliau tautiško atsparumo auklėtojas. Tačiau **visų svarbiausias šaulio uždavinys pirmasis: būti talka kariuomenei, krašto apsaugai.**

*1936 m. birželio 2 d.
("Trimitas", 1936 metų
birželio 4 d. Nr. 23)*

2002 m. birželio 21-23 dienomis Klaipėdoje įvyko Jaunųjų šaulių IV sporto žaidynės.

reikalų sargyboje. Šaulių Sąjungos statutas numato, kuriais atsitikimais jie privalo eiti pagalbon Vidaus Reikalų Ministrui. Vadinasi, **Šaulių Sąjungos paskirtis yra ne vien kariškas auklėjimas, ne vien savo krašto (talkoje su kariuomene) gynimas nuo laukųjų priešų, bet taip pat jo saugojimas nuo vidujų priešų,** šiaip ar taip trukdančių teisiškai nustatytą tvarką asmens ir visuomenės gyvenimui, ar darniam gyventojų bendradarbiavimui ir jų turto saugojimui.

Šaulių Sąjunga tokiu būdu yra kaip ir jungė tarp kariuomenės ir visuomenės. Svarbiausia tai, kad ji, įsiterpus visuosin tautos rinkiuosin, telkia ją saugumo dėsniais glaudžion vienybėn, kad būtų kariškai pakankamai atspari. Tokio auklėjimo reikalauja šiandien Lietuvos savisauga. Šit ir didžiosios

tas darbas turi eiti? Sakome, tautiška ir vieninga. O kas gi yra toji tautiška linkmė? Mes ją pajuntame labiau, kai jos vieton šiaip ar taip pasiperša kitoniška linkmė. Mūsų priešgynos tvirtina, kad ji esanti daug platesnė, daug pranašesnė ir vertingesnė už tautiškąją. Ji vadinama įmantriais žodžiais, kaip komunizmas, socializmas, kosmopolitizmas. Jai tautiškumas pasenęs vardas, ji užtarianti viso pasaulio vargdienius ir kovojanti su jų prispaudėjais, dėl to ir kviečiantis talkon visų kraštų proletarus, kitaip sakant vargšus, kad kovotų su tais kurie turi kokio nejudamo turto. Bet tai žmonių klaidinimas. Žmogui įgimta norėti asmens laisvę rįšama su nuosavybe. Kovoti prieš ją yra kovoti su žmogaus gamta ir ją laužyti. **Kur tokia luomų kova pasireiškia, ten**

krašto saugumo reikale tautiškoji linkmė turi vyrauti, jaja turi eiti visi tautiečiai.

Šiaip ar taip, **tautiškoji linkmė yra ta, kuri stiprina tautišką jausmą ir žadina meilę savo kraštui, kuri kelia savigą kultūrą visomis kilniomis priemonėmis: menu, mokslu ir technika, - kuri šalina visa, kas kliudo tautos vienybę ir telkia draugėn visa, kas ją daro tvirtesnę.** Kosmopolitui kur gera, ten tėvynė, o patriotui priešingai: ten gera, kur tėvynė. Dėl to jie ir varge neapleidžia savo krašto, gina jį ir savo gyvybę aukoją, kad tik laimingesnė ir laisva būtų. Šauliai, pasiryžę tarnauti savo tėvynei, eidami tautiškąją linkmę, turi saugoti savo sąjungą nuo visokių jai priešingų srovių. Su kuriais tik susitinka darbe ar kultūringoje pramo-

CLEVELAND, OH

JAUNA LIETUVĖ DAKTARĖ

Šių metų birželio 13 d. Ohio State University medicinos fakulteto baigimo apeigose Columbus, Ohio, naujai diplomuotų medicinos daktarų (M.D.) tarpe buvo ir viena lietuvaitė - Nicole Nida Phillips, M.D. - devinta daktarė Stankaičių šeimoje. Nidos mama Kristina yra odontologijos daktarė, o močiutė, clevelandietė Izabelė Stankaitienė, yra gailestinga sesuo.

Nicole Nida Phillips, M.D., gimė, augo, baigė pradžios mokyklą ir 1994 metais gimnaziją Čikagos priemiesčiuose. Būdama pradžios mokykloje, Nida lankė ir lituanistinę šeštadieninę mokyklą Lemon-te. Psichologijos bakalauro laipsnį ji gavo 1998 m. Northwestern University (Evanston, IL). Po vienų metų “internship” vidaus ligų srityje, Nida 2003 metais išvyks į Californiją tobulintis savo pasirinktoje neurologijos specialybėje ir atlikti trijų metų “residency” programą University of California Sacramento mieste. Vėliau ji žada praktikuoti neurologiją Californijoje.

Šiomet, Ohio State medicinos fakulteto dekanas įteikė diplomus 210 naujų daktarų pradėdamas naują tradiciją kviečiant studentų šeimos narius, daktarus, įteikti savo šeimos naujam daktarui Ohio State medicinos fakulteto spal-

Iš kairės: Izabelė Stankaitienė, dr. Jonas Stankaitis, dr. Nicole Nida Phillips ir Nicole klasės draugas dr. G.Bertch.

vas (hooding ceremony). Šias spalvas įteikti Nidai buvo pakviestas jos senelis, 90 metų amžiaus clevelandietis dr. Jonas Stankaitis. Dr. Stankaitis medicinos daktaro laipsnį gavo Vytauto Didžiojo universiteto medicinos fakultete Kaune 1937 m. Moterų ligų specialybę jis baigė Vilniuje, o ginekologijos daktaratas (Ph.D.) jam buvo suteiktas Heidelbergo universitete Vokietijoje 1946 m. Šiai iškilmingai pro-

gai Ohio State University jam parūpino Kauno ir Heidelbergo universitetų akademines spalvas, kurias jis su pasididžiavimu dėvėjo per savo vaikaitės medicinos studijų baigimo apeigas.

Dr. Nida Phillips priklauso ne tik AMA ir Ohio State Medical Association, bet 2001 m. (senelio pavyzdžiu) įsijungė ir į Ohio Lietuvių gydytojų organizaciją. Ji taip pat yra ir nuolatinė *Dirvos* skaitytoja.

LOS ANGELES, CA

TAUTININKŲ GEGUŽINĖ PO STOGU

Antanas Mažeika

Liepos mėn. 14 d. Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos Los Angeles skyrius pakvietė savo narius ir jų draugus į tradicinę tautininkų vidurvasario šventę - gegužinę. Gera atvėsinta salė ir gėlėmis papuošti stalai darė labai jaukią ir malonią nuotaiką šiai šventei.

Po šv. Mišių skyriaus nariai ir jų svečiai rinkosi į Tautinių namų salę. Nors diena buvo karšta, tačiau tai nesutrukdė atvykti gražiam dalyvių skaičiui. Ponia Irena Bužėnienė sutiko svečius, kiekvienam parduodama įėjimo bilietėlį.

Šeiminkams baigiant paskutiniuosius pasirengimus, skyriaus išdininkas Ramūnas Bužėnas svečius vaišino gailinančiais gėrimais ir maloniai linksmينو juos savo humoru. Nuoširdi padėka Tautinių namų valdybai už dovanotus gėrimus.

Svečių tarpe buvo Lietuvos generalinis garbės konsulas Vytautas ir Janina Čekanauskai. Didžiausią atvykusiųjų dalį sudarė svečiai - ne tautininkai. Dalis narių ir svečių atvažiavo didelius atstumus, kad su mumis pabendrautų ir parremtų lietuvišką veiklą.

Skyriaus pirmininkė Rūta Sakienė, pasveikinusi atvykusius, pakvietė užimti vietas prie stalų, kur jų laukė puikūs karšti pietūs. Pakvietė skyriaus narį, žurnalistą, redaktorių Karolį Milkovaitį, kuris pranešė liudną žinią, kad praeitą savaitę, liepos 11 d. mirė didis mūsų tautos Dainius Bernardas Brazdžionis. Gražiai nusakęs poeto Bernardo Brazdžionio didžią reikšmę mūsų tautai ir mums čia gyvenantiems Los Angeles mieste, paprašė atsistoti ir pagerbti didį Poetą.

Svečius vaišino Rūta Sakienė, Julija Petronienė, Dana Raibienė, Liucija Mažeikienė ir Nemira Enck. Po pietų buvome pavaišinti kavute ir poninių suneštais skanumynais.

Numatytai loterijai, kurią organizavo ir gražiai paruošė Juozas ir Gražina Raibiai, praversti buvo iškvieistas Vincas

Juodvalkis. Jam padėjo ponios - Ona Katilienė, Dana Paškevičienė, Julija Petronienė ir Nijolė Vitkauskaitė. Vincas Juodvalkis savo “šposais” linksmينو susirinkusius. Loterija buvo įdomiai pravesta ir vienodai džiugino laimėjusius, o nelaimėjusius paguodė, kad kitą kartą dar turės progos savo laimę išmėginti. Mūsų skyriaus narys Vladas Gylis loterijai padovanojo plk. Jono Andrašiūno paveikslą, kuris buvo paleistas iš varžytinių. Paveikslą laimėjo Tautinių Namų pirm. Jonas Petronis. Po loterijos dar ilgai svečiai vaišinosi ir maloniai dalinosi išpūdžiais.

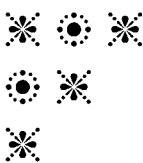
Pirm. Rūta Sakienė pranešė, kad gegužinės pelnas yra skiriamas paremti mūsų laikraštį “Dirvą”. Kas norėtų paremti didesnę auką, maloniai prisime ir perduosime “Dirvai”. Taip pat pranešė, kad už savaitės mūsų narės sol. Janinos Čekanauskienės gimtadienis, kadangi mūsų gen. garbės konsulas Vytautas Čekanauskas su Ponia prieš gimtadienį išvyksta į Lietuvą, pakvietė visus atsistoti ir sugiedoti “Valio, Valio!” ilgiausių Metų ir palinkėti laimingos ir geros kelionės. Ponia Janina Čekanauskienė padėkojo už malonius ir gražius sveikinimus.

Šią tradicinę vidurvasario šventę-gegužinę galime vadinti puikiai pasisekusia. Ji atnešė gražų pelną, o svečiai liko patenkinti, nes buvo skaniai pavaišinti ir malonioje aplinkoje gražiai praleido laiką.

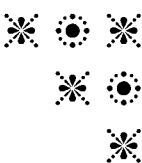
Padėka reiškiamo visoms ir visiems, koku nors būdu prisidėjusiems prie šio renginio gražaus pasisekimo. Tačiau didžiausia padėka - pirmininkei Rūtai Sakienei ir visai valdybai: vicepirmininkams - Juozui Raibiui ir Irenai Bužėnienei, sekretorei Gražinai Raibienei ir išdininkui Ramūnui Bužėnui už tokio malonaus pobūvio suruošimą.

Ačiū visiems ir iki pasimatymo sekančiame renginyje - Tautos šventės minėjime rugsėjo 8 d. 12 val. p.p. po mišių šv. Kazimiero parapijos salėje.

LIETUVIŲ KLUBO DIREKTORIAI KVIEČIA VISUS Į TRADICINĮ POKYLĮ,

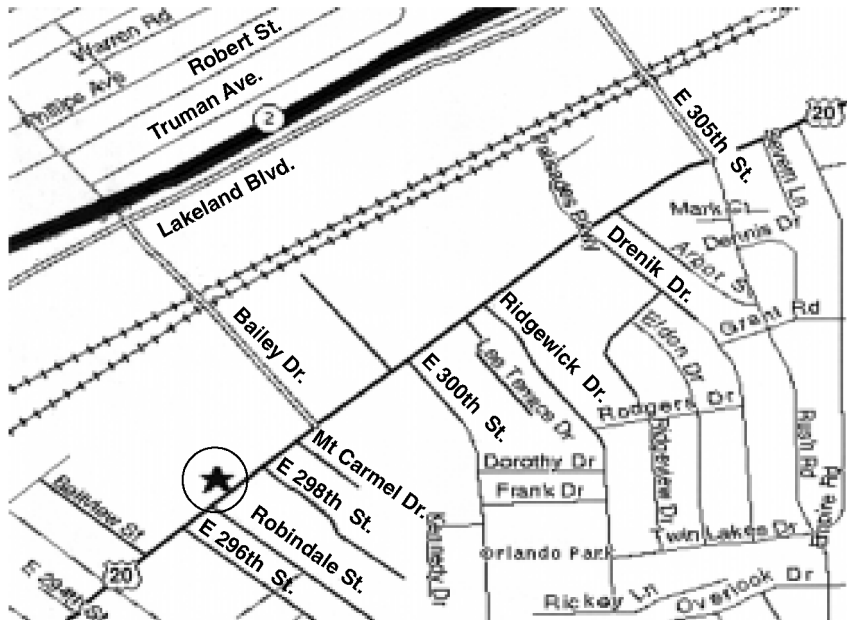
kuris įvyks **rugpjūčio 11 d.**, sekmadienį,
AMERIKOS ITALŲ POKYLIŲ VIETOJE
29717 Euclid Ave., Wickliffe, Ohio.

Pradžia - 12 val.

Galėsite skaniai pavalgyti, išgerti alaus, pasiklausyti geros muzikos, pašokti, maloniai praleisti laiką jaukioje aplinkoje. Žaidimai vaikams prasidės 2:30 v.p., loterija - 4:00 v.v.

Įėjimas - nemokamas visiems klubo nariams, kitiems - 5 dol.
Teirautis tel. 216-531-2131
Kaip mus rasti, matote žemėlapyje:

PRENUMERUOKITE *DIRVA*

**METAMS - \$40,
PUSEI METŲ - \$25,
PIRMA KLASĖ - \$63,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$115.00**

LIETUVA IR PASAULIS

PALANGOJE SUSITIKS LIETUVOS IR RUSIJOS MINISTRAI

Vilnius, liepos 24 d. (ELTA). Palangoje susitiko Lietuvos ir Rusijos tarpvyriausybės komisijos pirmininkai - Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis ir Rusijos Federacijos transporto ministras Sergejus Frankas.

Didžiausias dėmesys susitikime buvo kreipiamas į energetikos ir transporto infrastruktūros plėtrą bei Lietuvos bendradarbiavimą su Karaliaučiaus kraštu, taip pat Klaipėdos ir Karaliaučiaus uostų sąveiką (vadinamasis 2K projektas). Ministrai taip pat aptarė tarpvyriausybės komisijos veiklą, buvo kalbama apie pasirengimą išplėstinei tarpvyriausybės komisijos sesijai, kurią planuojama surengti šių metų rudenį Maskvoje.

NACIONALBOLŠEVIKAI MĖGINO NUTRAUKTI SPAUDOS KONFERENCIJĄ

Maskva, liepos 24 d. (PAP-ELTA). Rusijos nacionalbolševikų partijos aktyvistai mėgino nutraukti Europos Sąjungos atstovo Rusijoje Richard Wright ir šį pusmetį organizacijai pirmininkaujančios Danijos ambasadoriaus Lars Vissing spaudos konferenciją. Jos metu trys asmenys, kurie buvo akredituoti kaip žurnalistai, pakilo iš vietų ir ėmė mėtyti atsišaukimus bei šūkaloti šūkius prieš ES. Spaudos konferencijoje daugiausia dėmesio buvo skiriama Karaliaučiaus sričiai, kuri, Lenkiją ir Lietuvą priėmus į ES, iš visų pusių bus apsupta šiai organizacijai priklausančių šalių teritorijos. Maskva reikalauja bevizio tranzito į šį Rusijos regioną ir iš jo, bet Briuselis su tuo nesutinka ir siūlo jai pigias ir ilgalaikes vizas.

Trys jaunuoliai - du vyrai ir moteris - šaukė: “Kaliningradas - Rusijos miestas!”, “Šalin rankas nuo Kaliningrado!” Vienu momentu moteris pribėgo prie stalo, už kurio sėdėjo ES pareigūnai, ir švystelėjo jiems šūsnį atsišaukimų. Rusijos nacionalistai ir žiniasklaida kaltina ES, kad ši, atsisakydama įvesti bevizį režimą, siekia atplėšti Karaliaučiaus sritį nuo Rusijos. ES atstovai tai neigia. Visus tris nacionalbolševikus iš salės išvedė apsaugos darbuotojai.

A. EIDINTAS PASKIRTAS AMBASADORIUMI KIPRUI

Tel Avive reziduojantis nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Izraelio valstybėje Alfonsas Eidintas Prezidento V. Adamkaus dekretu paskirtas atstovauti Lietuvai taip pat ir Kipro Respublikoje, praneša ELTA. Skiriamuosius raštus Izraelio prezidentui Moshe Katzav A.Eidintas įteikė šių metų vasarį. Atstovavimą Kipre jis perėmė iš ankstesnio Lietuvos ambasadoriaus Izraelyje Romualdo Jono Misiūno. Diplomatiniai santykiai tarp Lietuvos ir Kipro užmegzti 1992 metų gruodžio 3 dieną. Kipro laikinasis reikalų patikėtinis Lietuvoje reziduoja Stokholme.

BARSELONOS PROGNOZĖS NEPALANKIOS IR LIETUVAI

Rytų bei Centrinės Europos šalyse ŽIV/AIDS epidemija auga tokiu greičiu, kokio dar nebuvo per visą epidemijos istoriją. Tai *Eltai* sakė Lietuvos AIDS centro direktorius dr. Saulius Čaplinskas, remdamasis Barselonoje vykusios keturioliktosios tarptautinės AIDS konferencijos “Žinios ir pasiryžimas veikti” medžiaga.

Centrinės ir Rytų Europos žalos mažinimo tinklo duomenimis, daugiau kaip 82 procentai ŽIVinfekuotųjų šiame regione yra intraveniniai narkomanai. Konferencijoje buvo kritikuojamos šalių vyriausybės, neužtikrinančios nuolatinės pagalbos šios grupės žmonėms, per mažai dėmesio skiriančios prevencijai.

Barselonos konferencijoje pripažinta, jog žalos mažinimo programos, įskaitant adatų keitimą ir pakaitinį gydymą metadonu, yra efektyvios. Deja, jos pasiekia tik 5 procentus tikslinės populiacijos.

Problemų esmė, pabrėžta konferencijoje, - ne išteklių ir žinių trūkumas. Rusai nuskriejo į mėnulį ir pagamino dešimtis tūkstančių branduolinių raketų. Jeigu įveikiami šie sunkūs ir brangūs darbai, vadinasi, turima infrastruktūra pajėgi pagaminti ir šiuo metu labai reikalingus antiretrovirusinius vaistus.

Gydymo ir prevencijos prieinamumas šiame regione, kaip ir visame pasaulyje, - politinių norų klausimas, buvo pabrėžta Barselonos konferencijoje.

Gyvenančių su ŽIV/AIDS Baltijos šalių paramos grupių tinklas ir Europos AIDS gydymo grupė atkreipė konferencijos dalyvių dėmesį į tai, kad Lietuvos Vyriausybė nustojo teikti bet kokią antiretrovirusinį gydymą žmonėms su ŽIV/AIDS Lietuvoje. Šį klausimą, kaip rašoma Lietuvos AIDS centro informaciniame biuletenyje, siūloma kelti IV Europos AIDS konferencijoje, kuri vyks 2002 metų rugsėjį Vilniuje.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

PREZIDENTAS SUSIPAŽINO SU GRAIKIJOS PIRMININKAVIMU

Aktualiausi Europos Sąjungos plėtos klausimai aptarti Prezidento Valdo Adamkaus ir atvykusio į Vilnių su darbo vizitu Graikijos Europos reikalų ministro Tassos Giannitsis susitikime.

ELTA primena, jog Graikija nuo 2003 metų sausio 1 dienos perims iš Danijos pirmininkavimą ES, taigi svečias supažindino V.Adamkų su

būsimojo Graikijos pirmininkavimo pagrindiniais klausimais.

Prezidentas informavo Graikijos ministrą apie Lietuvos derybų dėl narystės ES eigą ir neatidėliotinai sprendžiamus klausimus. Susitikimo metu aptartas Lietuvos Seimo nutarimas atnaujinti derybas dėl laisvo kapitalo judėjimo skyriaus. ES klausimus kuriojančiam Grai-

kijos ministrui V.Adamkus sakė, jog tai neturėtų sulėtinti Lietuvos integracijos į ES, nors iš naujo derėtis dėl jau suderėtų nuostatų nėra geras precedentas.

Jis padėkojo už Graikijos paramą Lietuvai integruojantis į transatlantines struktūras. V.Adamkus sakė, jog dar šiais metais tikisi kvietimo Lietuvai prisijungti prie NATO ir ES.

LF 39-me suvažiavime prie registracijos stalo dirbo Ramona Žemaitienė, Sigita Balzekienė ir Alė Razmienė. Ed. Sulaičio nuotr.

RINKIMŲ FINANSAVIMAS

Vyriausioji rinkimų komisija ketina rugpjūčio mėnesį pasirašyti Tarpusavio susitarimo memorandumą su Tarptautiniu rinkimų sistemų fondu (IFES), kuris turėtų padėti užtikrinti gruodžio pabaigoje Lietuvoje vyksiančių Prezidento ir savivaldybių tarybų rinkimų finansavimo skaidrumą, praneša ELTA.

Pasak Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko Zenono Vaigausko, ši JAV nevyriausybė organizacija ir VRK dirbs kartu, siekdamos padidinti rinkimų skaidrumą ir geriau kontroliuoti, kaip partijos vykdo įstatymų reikalavimus, informuodamos rinkėjus apie gautas ir panaudotas rinkimų kampanijos lėšas. Tikimasi, kad tai padės užtikrinti Pinigų ir politikos programą, kurią Lietuvoje planuoja įdiegti Tarptautinis rinkimų sistemų fondas.

Z. Vaigauskas sakė, kad šis fondas aprūpins VRK programine įranga, kuri leis lietuvių kalba sukurti duomenų bazę apie kandidatų į Prezidentus ir kandidatų į savivaldybių tarybų narius sąrašų rinkimų kompanijos finansavimą.

Politinių kampanijų finansavimo ekspertai ir informacinių technologijų specialistai rugpjūčio ir rugsėjo mėnesį planuoja surengti mokymus VRK personalui, kaip naudotis šia duomenų baze. Tikimasi, kad tokia duomenų bazė palengvins darbą rinkimų organizatoriams ir taip pat vyriausybėms institucijoms, atsakingoms už tai, kad būtų laikomasi rinkimų finansavimo įstatymų. Z. Vaigauskas tikisi, kad, įgyvendinus šį projektą, rinkėjai galės operatyviau ir išsamiau susipažinti su rinkimų kampanijos finansavimu.

PREZIDENTŲ SUSITIKIME - BALTIJOS ŠALIŲ KLAUSIMAI

Vilnius, liepos 25 d. (ELTA). Prieš išvykdamas su darbo vizitu į Austriją, Prezidentas Valdas Adamkus būsimų pokalbių temas aptarė su Austrijos ambasadoriumi Michael Schwarzinger. V.Adamkus dalyvavo Austrijos mieste Zalcburge šeštadienį įvykusiame Baltijos valstybių, Austrijos ir Portugalijos valstybių vadovų susitikime. Daugiašalis penkių prezidentų susitikimas surengtas prieš tris mėnesius Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje viešėjusio Austrijos Prezidento Thomas Klestil iniciatyva. Susitikime dalyvavo ir Portugalijos Prezidentas Jorge Sampaio.

Pas V.Adamkų apsilankęs Austrijos ambasadorius žurnalistams sakė, jog daugiašaliame susitikime bus kalbama apie Europos ateitį, išsiplėtusios Europos Sąjungos institucijų sandarą, bendrą užsienio bei saugumo politiką, taip pat apie ES ir Rusijos santykius.

Kandidatų į ES ir NATO Baltijos valstybių, ES narės Austrijos bei NATO ir ES narės Portugalijos susitikimą Prezidento patarėjas Egidijus Meilūnas pavadino unikaliu pagal jo formą. Pasak jo, šių valstybių prezidentai numato aptarti Baltijos šalių vietą naujojoje Europoje, apsvarstyti mažų ir vidutinių valstybių bendradarbiavi-

mą. Kita tikėtina pokalbio tema - Karaliaučiaus problema.

Liepos 27 d. Zalcburge įvyko pirmasis Lietuvos Prezidento V.Adamkaus ir Portugalijos vadovo J.Sampaio dvišalis susitikimas. Valstybių vadovai aptarė politinius bei ekonominius Lietuvos ir Portugalijos ryšius, kalbėjo apie ES ir NATO plėtrą.

Lietuvos Prezidentas drauge su Latvijos, Estijos, Portugalijos bei Austrijos vadovais buvo garbės svečiai atidaromame Zalcburgo muzikos festivalyje. Po darbo susitikimų V.Adamkus klausėsi “Don Giovanni” premjeros Didžiausiuose festivalio namuose.

Bernardas Brazdžionis
1907.02.02—2002.07.11

PASKUTINIS LOS ANGELES LIETUVIŲ ATSIŠVEIKINIMAS SU BERNARDU BRAZDŽIONIU

Tik prieš keletą savaitių atšventėme ir sveikinome Poetą jo gimtadienio ir albumo “Bernardas Brazdžionis grįžta į Lietuvą” pasirodymo progą. O štai tie patys veidai, tie patys žmonės, tik jau giliame liūdesyje ir susikaupime susirinko į šv. Kazimiero šventovę paskutiniam su Lietuvos didžiuoju Poetu atsisveikinimui.

Iškilmingas Mišias kocelebravo keturi kunigai: prelatas Jonas Kučingis, prelatas Algirdas Olšauskas, kun. Astijus Kungys ir kun. Linas Daukša. Giedojo solistai Antanas Polikaitis, Rimtautas Dabšys ir parapijos choras. Atsisveikinimą jautriu žodžiu pradėjo ir toliau pravedė Juozas Pupius. L.R. prezidento Valdo Adamkaus užuojautą žmonai ir šeimai paskaitė iš New York atskridęs generalinis konsulas

Rimantas Morkvėnas. Svečias pridėjo ir savo bei savo štabo užuojautą. Antrasis kalbėjo garbės generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas, o po gerb. konsulo dvylika vietos organizacijų atstovų. Prelato Svarinsko atsisveikinimą perskaitė kun. Linas Daukša. Paskutinė prie mikrofono priėjo Velionio dukraitė Dalytė Trotmanaitė-Lovett, kuri ne vienam ašarą ištraukė paskaitydama Bernardo Brazdžionio dar gimnazijos laikais parašytą kūrinių apie Kūčias jų šeimoje ir tėvų jam planuotą ateitį.

Po atsisveikinimo visi susirinkę buvo pakviesti salėn pasivaišinti ir pabendrauti, mažuose būreliuose prisiminti tiek metų su mumis bendravusį - Iškeliavusį, bet niekad mūsų Nepaliksiantį.

Užsklandai pacituosiu iš-

trauką iš garbės gen. konsulo Vytauto Čekanausko atsisveikinimo, kuriame jis taip taikliai išsako mūsų čia pasilikusių, gedule susivienijusių, mintis ir jausmus: “...Po ilgesnės pertraukos mūsų keliai susitiko prie Pacifiko pakrantės, angelų mieste - Los Angeles. Ir tik čia iš arčiau man teko pažinti tikrąjį BRAZDŽIONIŲ - tą didįjį žmogų poetą, patriotą, kuris savo eiliuotu žodžiu mums teikė dvasinę stiprybę eiti Lietuvos keliu - Lietuvos, kuriai jis rado tiek daug gražių vardų. Šiandien mes Tau, brangus tautos sūnau, tariame paskutinį atsisveikinimo žodį - iki. Iki pasimatymo ten, iš kur niekas negrįžta. O iki to laiko - ramiai ilsėkis savo PROTĖVIŲ ŽEMĖJE, kuri su didele meile ir dėkingumu priims Tavo mirtingą kūną amžinam poilsiui.”

Rūta Sakienė

GARSŪS EUROPOS RAŠYTOJAI NIDOJE

Šiuolaikiniai rašytojai, poetai ir dramaturgai iš Šiaurės Europos ir Baltijos jūros regiono šalių liepos 26 ir 27 dienomis Nidoje diskutavo ir skaitė savo kūrybą egzilio (tremties) temomis. Tarptautinį šiuolaikinės literatūros forumą “Egzilio kaukės” surengė Baltijos kultūros fondas ir Tomo Mano kultūros centras Nidoje, informuoja ELTA.

“Mes pristatome autorius, kūrinius, požiūrius ir idėjas, kurios dar nėra patekusios į Lietuvos žmonių akiratį, kurios gali praturtinti ir naujai nušviesti mūsų mąstymą. Susitikimo metu mes kviečiame

visus pasidalinti savo patirtimi, diskutuoti apie vieną iš svarbiausių šiuolaikinio gyvenimo, meno, kultūros ir literatūros paradigmu - egzilį”, - teigia forumo rengėjai.

Literatūros skaitymuose ir diskusijose Tomo Mano name lyje dalyvavo vieni iš įdomiausių Lietuvos, Latvijos, Švedijos, Norvegijos ir Olandijos rašytojų. Šiuolaikinei lietuvių literatūrai forume atstovavo rašytojai Gintaras Grajauskas, Jurgis Kunčinas, Herkus Kunčius ir Giedra Radvilavičiūtė.

Nidoje viešėjo vienas iš garsiausių šiuolaikinių Norvegijos rašytojų Ingvaras Amb-

jornsenas, žymiausias Švedijos imigrantų rašytojas Theodor Kallifatides, latvių rašytojai Uldis Bērzinis ir Juris Kronbergas, švedas Peteris Kihlgard, olandų filosofas, vertėjas, eseistas Ben Schomakers. Diskusiją vedė klaipėdietis filosofas Leonidas Donskis.

Literatūros renginį pajvairino džiazio muzikos atlikėjai Vita Rusaitytė, Egidijus Buožis, Eugenijus Kanevičius, Arvydas Joffė, grupė “Doudi Jazz Band”.

Forumą parėmė Šiaurės ministrų tarybos informacijos biuras Vilniuje ir Švedijos institutas.

KETURIASDEŠIMTASIS “Dirvos” novelės konkursas

Skiriamos DVI PREMIJOS:

Pirmoji - 500 dolerių,
Antroji - 300 dolerių

**Iš A.A. SIMO KAŠELIONIO
palikimo, kurį tvarko “Korp! Neo-Lithuania”
Vyr. valdyba**

Tema: Autoriams suteikiama neribota teisė patiems pasirinkti novelės temą ir meninės išraiškos formas.
Paskutinė rankraščių įteikimo data - 2002 metų lapkričio 1 d. (pagal pašto antspaudą).

Rankraščius siųsti šiuo adresu:

*Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191*

Konkurse kviečiame dalyvauti visus lietuvių rašytojus, gyvenančius Lietuvoje, JAV ar bet kurioje kitoje valstybėje.

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti perrašyti rašomąja mašinėle arba kompiuteriu ir pasirašyti slapyvardžiu. Tą patį slapyvardį užrašykite ant priedamo užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tik laimėjusių vokeliai bus atidaryti. Nepremijuoti rankraščiai grąžinami tik autoriams prašant jų nurodytu adresu.

Vertinimo komisija paprasta balsų dauguma sprendžia ką premijuoti.

Vėjo suformuotos unikalios Nidos kopos pamažu slenka į Kuršių marias - po šimtmečio ar dviejų jų nebeliks.

Doloresa Kazragytė

VII

Izoldos giesmė

Ta Izolda - tarytum nužengusi iš Botičelio drobės: perregima, trapi, lengva, pakylėta, spindinti. Žmonės gatvėje atsigręžia; troleibuse nenuleidžia akių; o ji žiūri kažkur virš namų stogų ir šypsosi. Ne lūpomis. Vidumi. Ne jauniklėdaugiau kaip keturiasdešimties, atrodo kaip trisdešimtmetė. Visada skoningai (ne madingai), tik jai tinkančiais rūbais apsitačiusi. Vos vos pasidažiusi, plaukai, susukti į stambų mazgą, blizga kaip šilko siūlai. Eina ji per savo gyvenimą lyg ir viena, lyg ir ne viena, lyg ir laiminga, lyg ir nelaiminga, lyg ir išdidi, bet ir nusižeminusi. Mes, draugžės, tiesą sakant, Izoldos nesuprantame.

Kažkada dirbo modelių namuose. Kažkada pati demonstravo drabužius. Dabar siuva geroje firmoje. Uždirba padoriai. Nedarbas negresia. Firma klesti. Žodžiu, surado sau vietą po saule ir šiais laikais.

Mes, jos draugžės, išsijuosusios tvirtiname, kad Izolda pražudė savo gyvenimą. Negrįžtamai pražudė. Dabar jau tikrai. Kai kudakuojame kaip vištos: “Kam aukojiesi? Žudai savo gyvenimą dėl šunsnukio? Kodėl?!” ji daug metų atsako tik taip: “Aš jam reikalinga”. Nors pasiusk beaiškindamas. Jau antras dešimtmetis baigiasi, kai ištekęjo už to bjaurybės... (Atleisk, Viešpatie, gal dabar ir netiktų taip sakyti.) O ji gieda vis tą pačią giesmę: “Aš jam reikalinga”.

Augustinas ir Izolda keletą metų gyveno lyg ir laimingai. (Kas žino, ar jis iš pat pradžių jos neapgaudinėjo?) Vaikų vis nebuvo, Augustinas - ir vyras, ir vaikas. Aprengtas nuostabiausiai, kvepiantis (kvepalus sau ir jam pirkdavo Izolda) gražus šunsnukis. Ir po kelerių metų bum! Išaiškėja: Augustinas turi meilužę. Ne iš karto. Melavo porą metų. Muzikantas. Gastrolės. Koncertai. Dingdavo po savaitę. Grįžęs meluodavo kaip velnias. O gal Izolda žinojo? Kas ją supaisys.

Mes, draugžės, puolėme atakuoti, kudakuoti, barti, raginti. Siūlėm savo pažįstamas advokates, teisėjas. Niekas nepadėjo. Visas mūsų triūsas, aistros, pakilimas, išgerta kava ir konjakėlis tada nepadėjo. Izolda atleido. Augustinas paliko meilužę. O mums ji vėl

Kankorėžinė gėlė - cone flower (Rudbeckia). G.Juškėno nuotr.

savo giesmę: “Aš jam reikalinga”.

Praėjo metai. Ramiai. Izolda laiminga - laukiasi vaikelio. Ir vėl bum! Augustinas patenka į avariją. Važiavo išgėręs. Su kažkokia dainininke. Dainininkė sveika kaip ridikas. Tas pašlemėkas susilaužė keletą šonkaulių ir koja lūžo. O Izoldai - persileidimas. Nebebus vaikelio. Niekada nebėbus - pasakė daktarai.

“Kiek tu kentėsi su tuo šunsnukiu?! Ar tu akla? Juk mergišius, girtuoklis, egoistas, bjaurybė! Niekšas paskutinis. Siurbėlė! Ir dar jį slaugai?! Pati vos gyva! Beprote tu! - šaukiam, kudakuojam mes, draugžės, grasiname niekada nebedraugauti, kad tokia beprotė (juk mūsų nervai ne geležiniai, taip ir susirgti galima). Kudakuojame gerdamos kavą, telefonais, darbe ir gatvėje...”

“Aš jam reikalinga...” - tyliai, labai tyliai ši kartą atsakinėjo Izolda. O kartą nulenkę galvą ir, sunėrusi laibus pirštus ant baltos staltiesės, nurideno dvi skaidrias kaip perlai ašaras ant švelnių rankelių.

Lankė ligoninėje. Nešiojo maistą, vaisius, vitaminus. Guodė. Linksmo. Ramino. Parsivežė namo.

Vėl praeina metai. Gal daugiau. Augustinas vėl groja. Gastrolės. Koncertai. Vėl nebūna namuose. Grįžta išgėręs. Vėl meluoja. O Izolda vėl tiki. Ir, švytėdama savo skaidriom akim, į darbą prie siuvimo mašinos, iš darbo su pirkiniais, ištiesusi grakštų kaklą pirmyn, žvelgdama kažkur viršum stogų... pas savo Augustiną. Nusiperka mašinėlę. Gražiai važinėja. Džiaugiasi: taip greit dabar viską gali apibėgti: ir apsipirkti, ir į teatrą, ir į koncertą.

Tik kad vis su mumis, draugžėmis. Augustinas gastrolėse.

Vėl bum! Nustveria kartą Augustinas mažytę Izoldos mašinytę ir su (kelinta jau?) meiluže lekia porai dienų į Palangą. Vėl avarija. Ir vėl jai, tai meilužei, nieko. O Augustinas...

Dabar jau Izolda iki mirties įkalinta. Pasmerkta. “Jau viskas. Jau dabar viskas”, - kudakuojame mes prislopusiais balsais. Augustinas niekada nebeišlips iš invalido vežimėlio. Izolda niekada jo nebepaliks. Dabar jau mums, vištom, lieka tik nutilti. Jokių skyrybų nebėbus. Niekada. Niekada. “Ir pasisekė, rupūžei. Už ką jam tokia moteris atiteko? Paleistuviui, girtuokliui, už ką?!” - dar bandome kilstelėti balsą. Bet kas iš to? Nebeįdomu ir kudakuoti.

Ruduo. Kas per gražumas tų medžių. Kas per grožis ta geltona spalva. Atsisveikinimo spalva. Atsisveikina medžiai. Ramiai. Žinodami, kad vėl susitiksime.

Stumia Izolda vežimėlį geltonu lapų kilimu. Jiedu “vaikšto”. Kartais, kai dar paskambiname ir klausiamo: “Ką veiki?”, ji atsako: “Eisime su Augustinu pasivaikščioti”.

“A... Tai laimingai...” - ką beatsakysi? Juk nepradėsi vėl kudakuoti. Lyg juoda katė būtų perbėgusi kelią. Niekada mes nesupratome Izoldos, jos giesmės: “Aš jam reikalinga...”

Ar pražudė ji savo gyvenimą?

Ar atrado tikrąjį? Nieko nebežinom, mes, vištos.

Ir vis dėlto, kokia graži ta Izoldos giesmė.

Iš knygos “Kasdienybės rožinis”. Kaunas, 1999

STASIO DŽIUGO TALKA VILNIAUS MAŽVYDO BIBLIOTEKAI

Čikagoje gyvenantis rašytojas, vaikų literatūros kūrėjas Stasys Džiugas aktyviai remia Lietuvos kultūros įstaigas, jų tarpe ir Lietuvos Martyno Mažvydo vardo biblioteką.

Apie dalį čikagiečio atliktų darbų buvo paskelbta Martyno Mažvydo bibliotekos leidžiamame mėnesiniame žurnale “Tarp knygų” (2002 m. gegužės mėnesio numerįje).

Informaciniame straipsnyje, parašytame tos bibliotekos Lituaništosios skyriaus vedėjos Silvijos Vėlavičienės, randame daug žinių apie St. Džiugo pasireiškimus.

“Stasys Džiugas nuolatos siuntė Mažvydo bibliotekai savosios kolekcijos knygas, pažymėtas gražiu ekslibrisu. Jo siuntose daug ypač retų leidinių, kurių vertę galėjo numanyti tik knygos žinovas. 1999 metų birželį Mažvydo bibliotekoje buvo surengta išpūdinga išeivijos plakatų paroda. Pagrindą bibliotekoje sukauptai ir parodoje eksponuotai gausiai plakatų kolekcijai sudarė Stasio Džiugo surinkti, išsaugoti ir bibliotekai dovanoti spaudiniai”, - rašoma minėtame žurnale.

Straipsnyje akcentuojama, kad pastaraisiais metais jo ryšiai su Mažvydo biblioteka vis stiprėjo. Minima, kad 2000 m. jis patikėjo šiai bibliotekai pasirūpinti savo poezijos knygos “Kiškučio vardinės” Lietuvoje pakartotinio leidimo tiražo dalies išsiuntinėjimu adresatams ir tai buvo jo dovana visoms Lietuvos bibliotekoms.

Taip pat minima, kad Mažvydo bibliotekai St. Džiugas siuntė trūkstamus išeivijos spaudos leidinius, stengėsi pagelbėti išaiškinimui nežinomus slapyvardžius, o pernai biblioteka net susilaukė jo finansinės paramos.

Edvardas Šulaitis

90-SIS TALPINTUVAS IŠPLAUKĖ LIETUVON

“Pagalba Lietuvai” padalinys praneša, kad š.m. liepos 22 d. 90-sis 40 pėdų ilgio talpintuvas, paaukotas iš Catholic Medical Mission Board iš New York, buvo išsiųstas mūsų vargstantiems sesėms ir broliams Lietuvoje. Talpintuvas sveria 13 tūkstančių svarų ir vertė siekia virš 1,2 milijonų JAV dol. Talpintuve yra reikalingų antibiotikų - Ceclor, kurių vertė yra 961,632.00 dol. ir įvairūs medikamentai - ligoninės komodos, ortopedinės įrangos, pagalvės, švirkštai ir adatos, galvos plovimui muilas, marlės, kempinės. “Pagalba Lietuvai” atstovas Lietuvoje Vilniaus Carito direktorius dekanas Balys Stankus prižiūrės talpintuvo iškrovimą ir išdalins Vilniaus Carito vaistinėms, klinikoms ir ligoninėms.

Nuo padalinio įsteigimo 1990 m. iki š.m. liepos mėn. išsiųsta 90 talpintuvų, kurių vertė siekia 69 milijonų JAV dol. Vaistai ir medikamentai gaunami veltui. “Pagalba Lietuvai” užmoka už persiuntimo išlaidas. Įvairių talpintuvų ir siuntų finansavimą parūpina dosnūs visuomenės rėmėjai ir nuolatiniai aukotojai.

Visuomenė visuomet buvo dosni rėmėja “Pagalba Lietuvai” darbų. Tad, ir vėl prašome visų telkti bent kokią paramą “Pagalba Lietuvai” ir melstis, kad mūsų pastangos tęstųsi ir būtų sėkmingos.

Regina Juškaitė-Švobienė

KLAIPĖDOS UNIVERSITETO TEOLOGINĖ BIBLIOTEKA

Š.m. birželio mėn. “Pagalba Lietuvai” padalinys gavo kun. dr. Arvydo Ramono prašymą, kuris neseniai buvo Telšių vyskupo paskirtas į Klaipėdos universitetą vadovauti religijos studijų katedrai. Norima įsteigti nedidelę teologinę biblioteką. Reikia religinės literatūros, teologinės medžiagos, knygų ir žurnalų studentams. Malonu pranešti, kad geraširdžių dosnumu buvo gauta 4,100 JAV dol. šiam projektui, ir iš prelato R. George Šarausko gauti du kompiuteriai. Būtų naudinga bibliotekai turėti ir mažą kopijavimo aparatūrą (xerox machine).

Norintieji paremti religinių knygų ir kopijavimo mašinos finansavimą, prašome siųsti aukas: Aid to Lithuania, Inc., 1594 Beaupre, Madison Heights, MI 48071-2622. Turint specifinių klausimų, skambinkite vakarais tel.: (248) 547-2859, ar e-paštu: Rjuskasvoba@cs.com. Visos aukos nurašomos nuo pajamų mokesčių.

Regina Juškaitė-Švobienė

RENGINIŲ KALENDORIUS

RUGPJŪČIO 18 d. BALFo piknikas dėl nepalankių aplinkybių yra atšaukiamas.

RUGSĖJO 8 d., 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

RUGSĖJO 22 d., 5 v.v. Dievo Motinos parapijos svetainėje įvyks Clevelando ateitininkų susirinkimas ir vaišės.

RUGSĖJO 29 d., Lietuvių dienos metu Teatras **“Žaltvykslė”**: Žemaitės komedija “Trys mylimos” vyks Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia JAV LB Clevelando Apylinkės valdyba.

SPALIO 19-20 dienomis dailininko Rimo Laniausko ir stiklo menininko Jono Degučio meno darbų paroda Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Šeštadienį 6:00 v.v. iki 9:00 (atidarymas 7:00 v.v.) ir sekmadienį 11:00 v.r. iki 2:30 v.p.p. Rengia Korp! Giedra.

LAPKRIČIO 9 d., šeštadienį, “Exultate” choro 20-mečio jubiliejinis koncertas ir banketas.

LAPKRIČIO 17 d., nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. - Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

LAPKRIČIO 23 d., šeštadienį, “Lietuvos Dailės Muziejaus Ansamblio Kanklės” koncertas. Rengia JAV LB Clevelando apylinkės valdyba.

2003 m.

VASARIO 16 d. Nepriklausomybės Šventės Minėjimas Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

KOVO 15 d. Karaliaus Mindaugo minėjimas. Rengia JAV LB Clevelando apylinkės.

BALANDŽIO 27 d. Lietuvių Meno Ansamblio **“Dainava”** koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia JAV LB Clevelando Apylinkės Valdyba.

Mielai sesei

A. † A.
MIRGAI KIŽIENEI

iškeliavus Amžinybėn, jos vyrą DŽINARĄ ir
visą jų šeimą nuoširdžiai užjaučia

*Reginos, Aldonos ir Vytauto
Malcanų šeimos*

Skautų iškyloje Cleveland, OH, balsingos sesės užtraukė dainą.
G. Juškėno nuotr.

SPORTAS

FUTBOLININKAI BAIGĖ PIRMENYBIŲ SEZONĄ

“Lituanicos” futbolo klubo pagrindinė futbolo vienuolikė baigė savo pirmenybinius metus, kurie prasidėjo 2001-ju rudenį ir tęsėsi du sezonus. Mūsiškiai rungtyniavo “Metropolitan” lygos aukštojoje divizijoje, kurioje žaidžia geriausios Čikagos ir apylinkių komandos.

Iš 18 susitikimų (po devynis kiekviename sezone) lietuviai surinko 21 tašką, atsistodami 7-je vietoje tarp dešimties komandų. Lietuvių vienuolikė žaidė banguotai: kartais įveikdavo arba lygiomis sužaisdavo su geromis komandomis, o tada pralaimėdavo silpnesnėms ekipoms.

Šio pavasario ilgokai užsitęsęs ratas (dėl atidėtų rungtynių) buvo užbaigtas liepos 14 d. susitikimu prieš “Green-White” klubo ekipą su kuria sukovota lygiomis 2-2. Karštą popietę aikštėje prie Pasaulio

Lietuvių Centro Lemonte rungtynes stebėjo apie 150 žiūrovų, kurie tik antrame kėlinyje matė lietuvių ryžtą ir norą laimėti. Varžovams vedant 2-0 savo naudai, vėliau rezultatas buvo išlygintas.

Po šių rungtynių buvo atsišveikinta su vienu iš ištvermingiausiųjų komandos žaidėju - Gyčiu Kavaliausku, kuris nusprendė palikti komandos eiles. Šis vyras prieš 11 metų su Vilniaus Žalgirio vienuolike atvykęs rungtyniauti į JAV, kartu su ekipos draugu Virgiu Žuromsku nutarė pasilikti šiame krašte. Jiedu netrukus įsijungė į “Lituanicos” eiles. Gytis kaip ir jo draugas Virgis baigė St. Xavier universitetą Čikagoje ir dabar darbuojasi kaip finansų konsultantas. G. Kavaliauskui atsišveikinimui ir padėkai klubo pirmininkas Albertas Glavinskas įteikė atžymėjimo ženklą.

Edvardas Šulaitis

2002 M. ŠALFASS-GOS VARŽYBINIS KALENDORIUS

Pateikiame 2002 m. ŠALFASS-gos varžybų kalendoriaus II-ją dalį - tęsinį šių metų pradžioje paskelbtos I-sios dalies.

Š. Amerikos lietuvių lauko teniso pirmenybės ir 2-sis Clevelando LSK Žaibo kviestinis turnyras įvyks liepos 27 ir 28 d.d., Euclid Memorial Park, Euclid, Ohio. Informuoja: Algis Gudėnas, 104 East 199-th St. Euclid, OH 44119, USA. Tel. 216-481-0465. E-mail: linrik@adelphia.net Papildomas ryšys: Eugenijus Kriškčiūnas, ŠALFASS 1. teniso vadovas, 105 Anndale Dr., Willowdale, Ont. M2N 2X3, Canada. E-mail: dkrik3@rogers.com. Tel. 416-225-4385.

Š. Amerikos baltiečių lauko teniso pirmenybės planuojamos rugpjūčio 17 ir 18 d.d., Columbus, Ohio. Rengia latviai. Vieta ir varžybų vykdymas dar nepatvirtinta. Informuoja: Arturs Zageris, P.O. Box 21874, Columbus, OH 43221-0874. Namų tel. 614-262-4409; darbo tel. 614-459-5200 Ext. 233; faksas 614-459-1151. Papildomas ryšys lietuviams: Eugenijus Kriškčiūnas (žiūrėkit aukščiau).

17-sis Š. Amerikos lietuvių kviestinis softbolo turnyras įvyks rugpjūčio 23, 24 ir 25 d.d., Wasaga Beach, Ont., Kanadoje. Informuoja: Sonia Houle, 498 Glenlake Ave., Toronto, Ont. M6P 1H1, Canada. Tel. 416-762-0636. E-mail: sonia@kanada.ca

Š. Amerikos lietuvių individualines ir komandines golfo pirmenybes vykdo Toronto lietuvių golfo klubas, rugpjūčio 31 ir rugsėjo 1 d.d., Royal Niagara Golf Club, Niagara on the Lake, Ont., Canada. Informuoja Darius Marijošius, 2399 Basswood Cresc., Mississauga, Ont., L5S 1Y2, Canada. Tel. 905-820-7358. E-mail: dmar@pathcom.com

Š. Amerikos lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės įvyks rugsėjo 14 d. Cuyahoga Community College, Parma, Ohio. Rengia Clevelando LSK Žaibas. Varžybos vyks vyrams, moterims ir visoms prieauglio ir veteranų klasėms. Informuoja: Algirdas Bielskus, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117-2122, USA. Tel. 216-486-0889; faks. 216-481-6064; E-mail: Vyts@VPacct.com

Baltiečių šaudymo sporto pirmenybes vykdo estai, rugsėjo mėnesį Kanadoje, šia tvarka: rugsėjo 7 d. - stendinio (Trap) šaudymo, rugsėjo 14 d. - smulkaus (.22) kalibro šautuvų ir rugsėjo 21 d. - pistoletų. Lietuvius informuoja: Kazys Deksnys, 1257 Royal Dr., Burlington, Ont. L7P 2G2, Canada. Tel. 905-332-6006; faksas 905-332-7696; E-mail: kdeknsys@sprint.ca

Š.A. Baltiečių plaukimo pirmenybės numatomos spalio 26 d., Toronto, Ont., Kanadoje. Data ir vieta dar galutiniai nepatvirtinti. Vykdo Baltiečių Sporto Federacijos plaukimo sekcija. Informuoja: Modris Lorbergs, 73 North Heights Rd., E-mail: Modris_Lorbergs@ntel.tdsb.on.ca Lietuvius informuoja ir koordinuoja: Mrs. Catherine Jotautas, 35 Cumberland Dr., 35 Cumberland Dr., Brampton, Ont. L6V 1W5, Canada. Tel. 905-457-7664; faksas 905-457-5932; E-mail: Caromire@aol.com. Papildomas ryšys: Algirdas Bielskus.

DIRVAI AUKOJO

Lietuvių Tautinis

Kultūros Fondas 3,000
Los Angeles Tautiniai
Namai 500
ALTS Los Angeles skyrius 300
A.Antanėlis, Omaha, NE 25
Alan C. Hill 20
J.Mildažis, Juno Isles, FL 10
B.Navikas, Mentor, OH 10
V.Pauža, Wallingford, CT 10
K.Beiga, Lemont, IL 5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame.*

Padėka

**“Vilties” draugija, Dirvos
leidėjai nuoširdžiai
dėkoja Lietuvių Tautiniam
Kultūros Fondui, Jonui
Jurkūnui, pirmininkui, ir
valdybai už vienkartinę
dosnią 3,000 dolerių auką.
Los Angeles**

**Tautiniams namams, Jonui
Petroniui, pirmininkui, ir
valdybai už 500 dolerių
auką. A.L.T.S. Los
Angeles skyriui, Rūtai
Sakienei ir valdybai už
300 dolerių auką, kuri buvo
surinkta liepos 14 d.
per sąjungos gegužinę.
Neginčijamas faktas - be
paramos (aukų) Dirvos
leidimas būtų negalimas.**

**KOLDŪNAI
MĖSOS, VARŠKĖS,
GRYBŲ, RŪKŠ.
KOPŪSTŲ, BULVIŲ**
Skambinkite:
**Jodi Apanavičius
Tel.: (440) 354-4029
arba (216) 481-4614
Susitarus pristatom į namus**

IVAIRENYBĖS

Vilniaus senamiesčio atnaujinimo agentūros patalpose surengta paroda “Vilniaus istoriniai parkai ir sodai”. Joje pirmą kartą eksponuojama unikali ikonografinė medžiaga, kita vertinga informacija apie Vilniaus želdynus konkrečiais istoriniais laikotarpiais. Senujų parkų ir sodų istorinę raidą iliustruoja septyni planai, taip pat fonuotaukos ir graviūros. Tarp jų pateikiamas vienas tiksliausių iki šiol žinomų miesto planų, kuriuo naudojosi 1875-ųjų ir 1938-ųjų metų generalinių planų sudarytojai.

SPORTAS

ANTRAS RYTINIO PAKRAŠČIO KREPŠINIO TURNYRAS

2001 metais New Yorko mieste įvyko LB Krašto Vald-ybos suorganizuotas Rytinio pakraščio krepšinio turnyras. Tas buvo ypatingas įvykis, nes paskutinį kartą toks turnyras įvyko prieš 25 metus.

Norėdami, kad šita naujai užsidegusi sportinė liepsnelė neužgesų, LB Rytinio pakraščio apylinkė kartu su Philadelphia sporto klubu *Aras*, nusprendė kad 2002 metais turnyras įvyks Philadelfijoje. Birželio 1 ir 2 dienomis įvyko ne tik krepšinio turnyras bet ir stalo teniso turnyras.

Į turnyrą atvažiavo 23 krep-

šinio komandos ir daugiau ne-gu 110 sportininkų iš Boston, Connecticut, New York, New Jersey (dvi komandos), Philadel-phia, Baltimore, ir Washing-ton D.C. Tarp jų buvo 10 lie-tuvių studentų, kurie žaidžia krepšinį JAV universitetuose - Mantas Ignatavičius (High Point U, NC), Mantas Storpri-skis (Hartford U, CT), Marius Janulis (neseniai baigęs Syra-cuse U) ir Laimis Cicinis (TX). Taip pat už Washington *Vėjo* vyrų komandą žaidė didelis sporto mėgėjas, Lietuvos amba-sadorius JAV Vygaudas Ušackas ir jo patarėjas Kęstutis Jankaus-kas.

Mergaičių B grupės pirmą vietą laimėjo New Yorko *Lak*.

REZULTATAI

Vyrų A - Po labai karštų įtemptų rungtynių Boston komanda nugalėjo Philadel-phijos *Arq*. Trečią vietą lai-mėjo New York *Lak*.

Vyrų B - New York *Lak* laimėjo pirmą vietą; Washing-ton DC *Vėjas* antrą vietą; o trečią vietą laimėjo Connecti-cut. Šitoj grupėj vyko didžia-usia ir stipriausia konkurenci-ja, nes turėjo daugiausia ko-mandų (7).

Senjorų vyrų - Pirmą vietą iškovojo Connecticut, antrą vietą Philadelphia.

Jaunių A - Pirmą vietą laimėjo Philadelphia *Aras*, antra New York *Lak*.

Mergaičių B - Pirmą vietą, New Yorko *Lak*, antrą Phila-delphia *Aras*.

Berniukų D - Pirmą vietą laimėjo Philadelphia A koman-da, kurioje žaidė ambasadoriaus Ušacko sūnus Raimondas.

Tuo pačiu laiku Lietuvių namuose vyko stalo teniso var-žybos. Dalyvavo sportininkai iš New Yorko, Connecticut ir Philadelphia.

Vyrų grupėje pirmą vietą laimėjo Petras Sevelkovas (NY), antrą Ramūnas Gauba (NY) ir trečią vietą Lietuvos Generalinis konsulas Rimantas Morkvėnas.

Moterų grupėje pirmą vietą laimėjo Sigita Simkuvie-nė (CT), antrą Sonata Petravi-čiūtė (NY) ir trečią vietą Joana Gaiželytė-Lacey (PA).

Šeštadienio vakare visi sportininkai ir jų draugai suėjo pasilinksinti Lietuvių na-muose. Šį linksmavakarį prave-dė ir puikią muziką pagrojo *Aro* klubo sportininkai. Per šią vakarušką sportininkai turėjo progos ne vien tik geriau susi-

Vyrų A rungtynės - Bostonas prieš Philadelfijos *Arq*, meta Mantas Storpriksis. R.Gedeikio nuotraukos

pažinti su viens kitu, bet ir su gausiai atvažiavusiu Philadel-phijos jaunimu.

Sekmadienį, birželio 2 d., įvyko visi finalai. Per Vyrų A rungtynių pertrauką, ambasa-dorius Ušackas, Philadelfijos apylinkės pirmininkas Vy-tas Bagdonavičius ir NY apygar-dos pirmininkė Giedrė Kumpi-kaitė pagerbė Praną Gvildį. Be Prano daug metų rūpestingo

pasiaukojimo, sporto veikla Rytiniam pakraštyj tikrai būtų užgesus. Mes visi sportininkai dėkojam, kad mūsų tarpe buvo toks energingas, rūpestingas žmogus kaip Pranas Gvildys!!!

Taip ir baigėsi sėkmingai praėjęs Antras Rytinio pa-kraščio turnyras, Dabar lau-kiam 2003 metų Trečio Ryti-nio pakraščio turnyro.

Rimas Gedeika

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service
481-5397
New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!
OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm
866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga
William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770
Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama.
telidanti jaukia atmosferą, rūdiesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

EUROPA TRAVEL 692-1700
LOWEST AIR FARES
available worldwide
**EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE**
passports - visas - prepaid tickets
**SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS**
"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION
SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ
Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119
DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.
KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)